



کارگاه غربالگری تکامل
کودکان با استفاده از
ابزار استاندارد ASQ



لیلا سلطانی
کارشناس سلامت نوزادان و کودکان معاونت
بهداشت

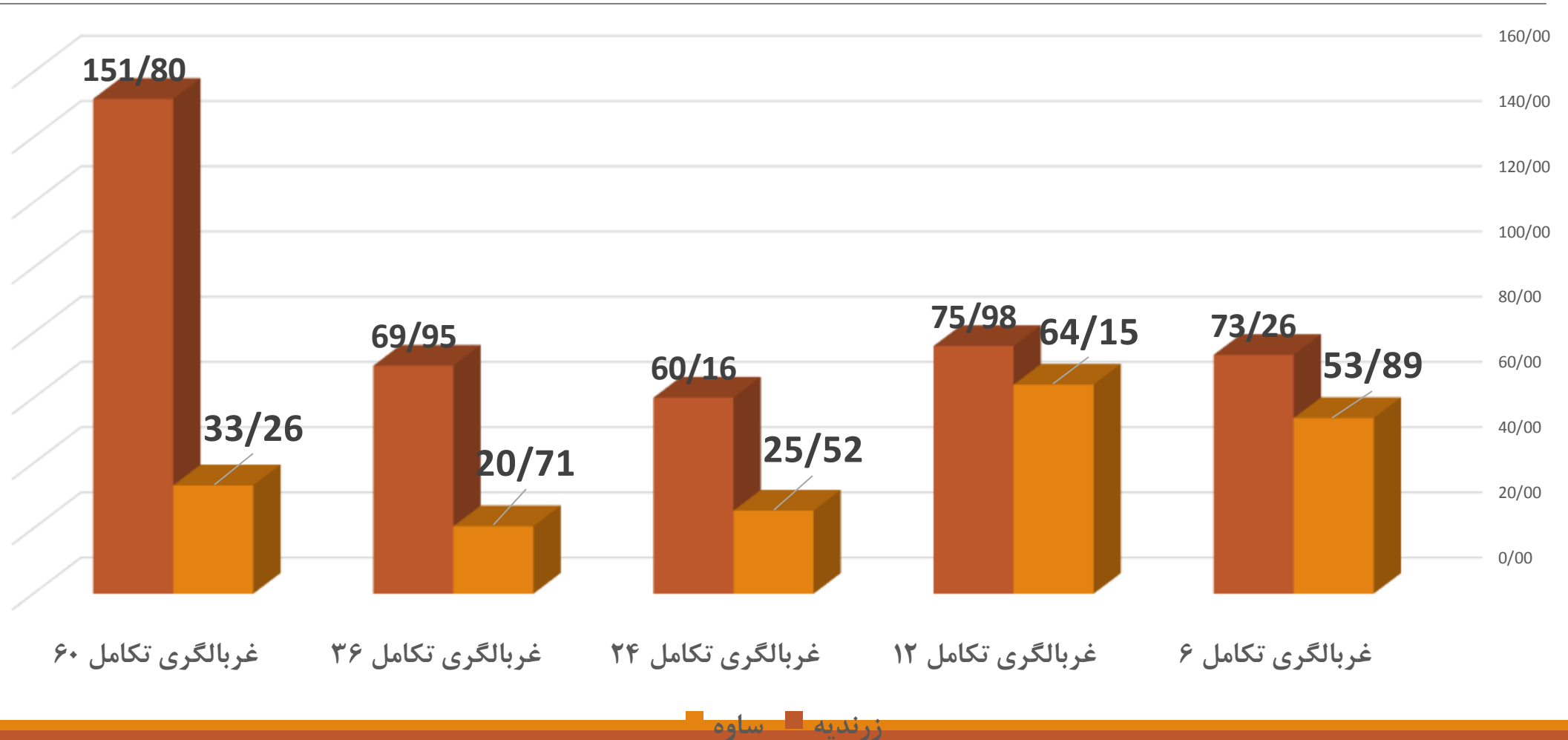
گروه سلامت جمعیت ، خانواده و مدارس
معاونت بهداشتی ساوه

سال ۱۴۰۱

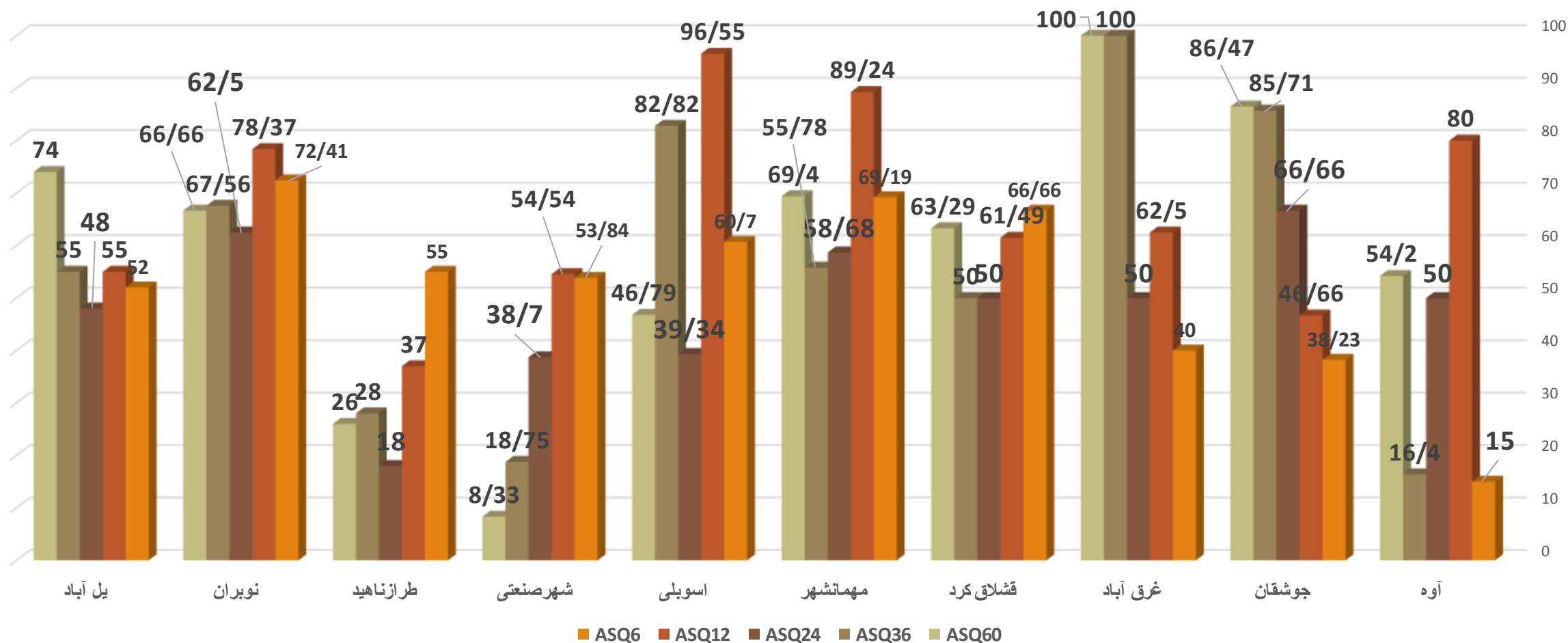
هدف برگزاری کارگاه

- پوشش نامطلوب غربالگری تکامل کودکان توسط غیر پزشک در حوزه دانشکده
- پوشش پایین پیگیری انجام مجدد غربالگری تکامل کودکان توسط پزشک در حوزه دانشکده
- آگاهی نامطلوب کارکنان از دستورالعمل غربالگری تکامل کودکان با استفاده از پرسشنامه ASQ3
- عملکرد نامطلوب کارکنان در اجرای صحیح کمی و کیفی غربالگری تکامل کودکان با استفاده از ابزار استاندارد

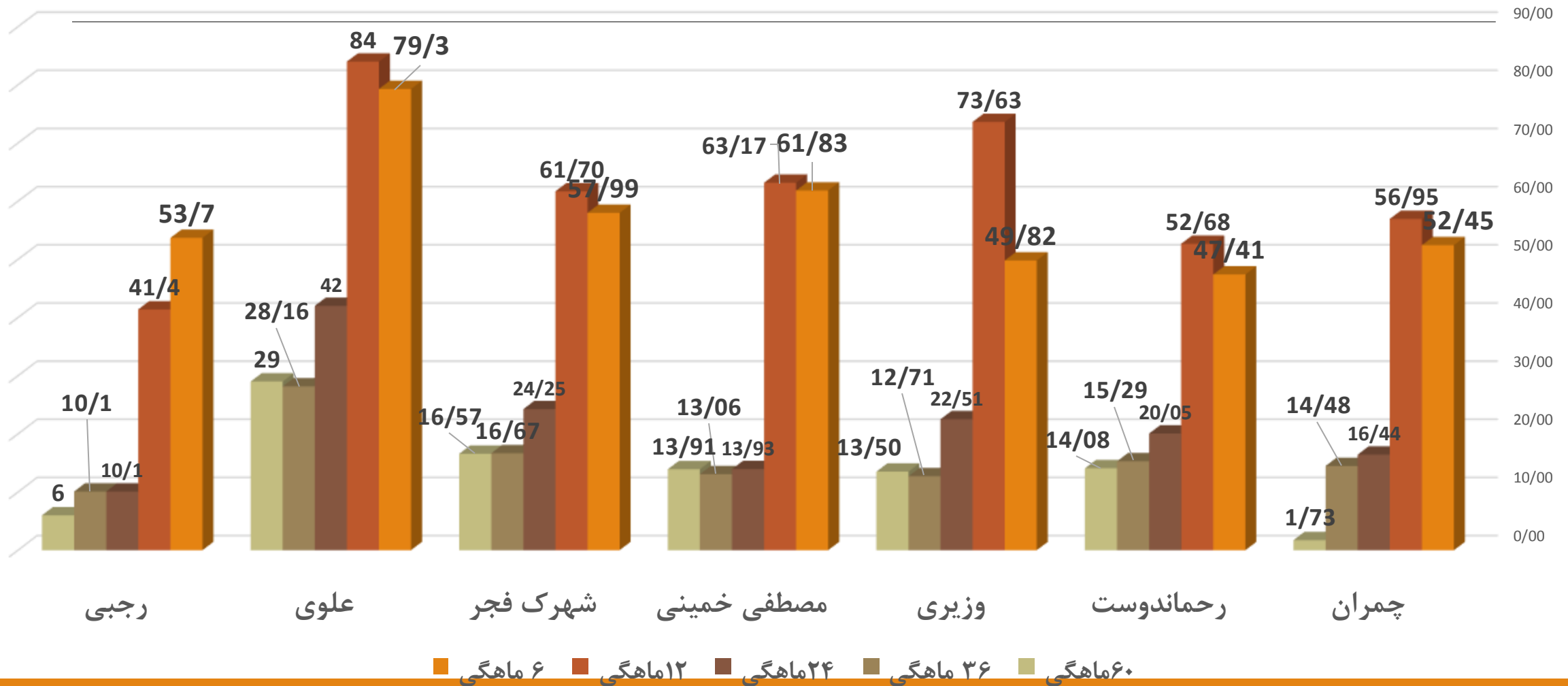
پوشش غربالگری تکامل کودکان با استفاده از پرسشنامه AsQ



پوشش غربالگری تکامل کودکان با استفاده از پرسشنامه ASQ - روستایی



پوشش غربالگری تکامل کودکان با استفاده از پرسشنامه – ASQ شهری



اهداف برنامه جامع خدمات تکاملی کودکان

شروع برنامه از سال ۱۳۹۱ با برگزاری کارگاههای کشوری و تشکیل هسته های آموزشی در دانشگاهها

❖ هدف کلی:

کاهش بروز معلولیتها در کودکانی که روند تکاملی غیرطبیعی دارند.

❖ اهداف ویژه:

شناسایی زودرس کودکانی که روند تکاملی غیر طبیعی دارند

تشخیص به موقع کودکانی که روند تکاملی غیر طبیعی دارند

مداخلات درمانی به موقع کودکان دارای مشکل تکاملی در جهت اصلاح یا کاهش مشکلات این کودکان .

بازتوانی کودکانی که روند تکاملی غیر طبیعی دارند.

استراتژی ها

ارتقا آگاهی بهورزان و کارکنان بهداشتی در مورد رشد و تکامل طبیعی کودکان و ارجاع مناسب برای مداخله بموقع

ارتقا آگاهی خانواده‌ها، مربیان و مراقبان از اهمیت تکامل طبیعی کودک، و روش‌های ارتقا آن و مداخله بموقع رویکرد تیمی در خدمات تشخیصی، درمانی و بازتوانی برای اختلالات تکاملی کودکان

توزیع عادلانه خدمات تشخیصی، درمانی و بازتوانی برای اختلالات تکاملی کودکان در سطح کشور

استفاده درست از آزمون‌های ارزیابی تکاملی کودکان

تشخیص بموقع و درست تأخیر تکامل در کودکان

مشاوره مناسب به والدین کودکان نرمال به منظور ارتقای تکامل کودکانشان (تحریکات شناختی)

مشاوره مناسب به والدین دارای کودکان با تأخیر تکاملی

مداخلات مناسب و بموقع برای جلوگیری از پیشرفت تأخیر تکاملی کودکان

بهبود سیستم چرخش اطلاعات، نظام ثبت و گزارش دهی ، پیگیری و ارجاع

دلایل سرمایه گذاری در زمینه تکامل ابتدای کودکی

حداقل **۱۵ درصد افزایش هوش** در کودکان جامعه در اثر اجرای ارزیابی تکاملی در کشورهای توسعه یافته گزارش شده است.

به ازای **هر یک ریال** سرمایه گذاری در توسعه تکامل کودک **۷ ریال بازگشت سرمایه** خواهیم داشت.

کودکان حق زندگی و کامل شدن تمام ظرفیت هایشان را دارند.

کودکان آینده ساز کشور هستند؛ آنها ارزش های فرهنگی را جاودانه می سازند.

برنامه های دوران ابتدای کودکی، سبب **بهبود وضعیت عدالت** می شوند.

افزودن **اجزا تکامل دوران ابتدای کودکی** به برنامه ها، سبب موثر تر واقع شدن سایر برنامه ها می گردد.

اهمیت تشخیص زودرس اختلال تکاملی کودکان

بدون استفاده از ابزار تنها ۳۰٪ اختلالات تکاملی تشخیص داده میشوند اما با ابزار ۷۰ تا ۸۰٪ اختلالات تشخیص داده میشوند. اختلالات تکاملی در کودکان شایع میباشند.

از هر ۶ کودک یک نفر مبتلا به مشکلات تکاملی - رفتاری میباشد.

اهمیت تشخیص زودرس اختلال تکاملی کودکان

اگر غربالگری را در سنین بالاتر (۴-۵ سالگی) انجام دهیم قادر به تشخیص زودرس به موقع مشکلات تکاملی در سنین پایین تر نیستیم .

در برنامه هایی که کودکان را به دفعات ولی با فواصل **نسبتاً زیاد** غربال می کنند نیز احتمال **عدم تشخیص بهنگام مشکلات تکاملی** ، که در فواصل طولانی بین غربالگری ها بروز می کنند ، وجود دارد.

مفهوم رشد و تکامل

تعریف رشد کودک :

افزایش ابعاد فیزیکی بدن

مفهوم رشد و تکامل

تعریف تکامل کودک : تکامل علاوه بر **شاخصهای رشد فیزیکی** شامل کسب مهارتهای لازم در ۵ حیطه ی: **شناختی** , **حرکتی** (**حرکات ظریف و حرکات درشت**) , **ارتباطی** (**زبان درکی و زبان بیانی**) , **هیجانی یا عاطفی**، **اجتماعی** نیز می باشد.

بنابراین فرآیندی است که در طی آن **مغز و سیستم عصبی کودک**، با پیچیده شدن بیشتر ساختاری و یا عملکردی، دچار تغییرات یکپارچه ای می شود، که در پی آن **کودک ظرفیت ها و مهارت های جدیدی** به همراه **افزایش سازگاری** کسب می کند و به بالندگی و بلوغ رفتار و عملکرد می رسد. **پس تکامل گسترده تر از رشد میباشد .**

عوامل موثر بر رشد و تکامل

الف (صفات ارثی و ژنتیکی

ب (سن ۹۰ درصد رشد مغزی در ۶ اول سال زندگی کودک

ج (جنس در حدود ده تا یازده سالگی قد و وزن دختران ناگهان افزایش می یابد

د (تغذیه وضعیت تغذیه پیش از زایمان و پس از آن بر رشد و تکامل اثر می گذارد

عوامل موثر بر رشد و تکامل

ه) محیط فیزیکی

بر خورداری از نور آفتاب، تغذیه خوب، روشنائی و تهویه نیز بر رشد و تکامل اثر می گذارد.

و) عوامل روانشناختی

عشق، تمایل به مراقبت و روابط مناسب بین والدین و کودک بر تکامل اجتماعی، عاطفی و هوشی کودکان اثر گذار است

ز) عفونت ها و بیماریها

بعضی عفونت های مادر در دوران بارداری (مانند سرخجه و سیفیلیس) بر رشد درون رحمی جنین اثر می گذارد

عفونت های پس از زایمان (مانند اسهال و سرخک) رشد و تکامل کودک را به خصوص اگر سوء تغذیه هم در کار باشد کند می کند.

عوامل موثر بر رشد و تکامل

ح (عوامل اقتصادی

سطح زندگی خانواده یک عامل مهم است. کودکان خانواده های مرفه، وزن و قد بیشتری دارند. عوامل اقتصادی با سطح زندگی و وضع تغذیه مردم بستگی دارد.

ط (عوامل فرهنگی

ی (عوامل دیگر

مرتبه تولد کودک، فاصله بین تولد در کودکان، وزن هنگام تولد، چند قلوئی، سطح سواد پدران و مادران

ارزیابی تکامل

ارزیابی تکاملی بخشی از معاینات روتین هر کودک سالم است و در حال حاضر تمامی کودکان از این نظر غربال میشوند.

مراقبت های دوره ای کودک سالم

کلید: ● برای همه کودکان سالم و در معرض خطر انجام شود. O در صورت عدم انجام فعالیت توصیه شده در مراقبت قبلی / برای کودکان در معرض خطر مانند نارس، سابقه بستری در NICU و ...

سن		اقدامات لازم																
۶۰ ماهگی	۴۸ ماهگی	۳۶ ماهگی	۳۰ ماهگی	۲۴ ماهگی	۱۸ ماهگی	۱۵ ماهگی	۱۲ ماهگی	۹ ماهگی	۷ ماهگی	۶ ماهگی	۴ ماهگی	۲ ماهگی	۳۰-۴۵ روزگی	۱۴-۱۵ روزگی	۳-۵ روزگی	فاصله زمانی انجام مراقبت بر حسب روز و ماه		
۱۶۲۱-۱۸۰۰ تا ۶۰ ماه	۱۲۶۱-۱۶۲۰ تا ۵۴ ماه	۹۹۱-۱۲۶۰ تا ۴۲ ماه	۸۱۱-۹۹۰ تا ۳۳ ماه	۶۳۱-۸۱۰ تا ۲۷ ماه	۲۹۶-۶۳۰ تا ۲۱ ماه	۴۰۵-۴۹۵ تا ۱۶,۵ ماه	۳۱۶-۴۰۵ تا ۱۳,۵ ماه	۲۴۱-۳۱۵ تا ۱۰,۵ ماه	۱۹۶-۲۴۰ تا ۸ ماه	۱۵۱-۱۹۵ تا ۶,۵ ماه	۹۱-۱۵۰ تا ۵ ماه	۵۳-۹۰ تا ۳ ماه	روز ۲۲-۵۲	روز ۱۱-۲۲	تا ۱۰ روز			
●	O	●	O	●	O	O	●	O	O	●	O	O	O	O	●	معاینه (پزشک)		
●		●					●	O	O	O						معاینه (دندانپزشک)		
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	ارزیابی علائم و نشانه های خطر (غیر پزشک)		
O	O	O	O	O	●	O	●	O	O	●	●	●	O	O	O	ایمن سازی		
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	پایش رشد		
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	ارزیابی تغذیه		
●	●	●	O	●	O	O	●	O	O	●						ارزیابی دهان و دندان		
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	ارزیابی بدرفتاری با کودک		
				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	تجویز ویتامین A+D		
										O	O	O	O	O	O	تجویز سایر مکمل ها		
				●	●	●	●	●	●	●	O	O	O	O	O	تجویز آهن		
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●						ارزیابی فرزندآوری مادر		
										O	O	O	O	O	●	غربالگری		
		O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	●		شیر مادر	
															●		بیماری های متابولیک ارثی	
															●		ژنتیک	
O	●						O	O	●	O	●	●	O	●	●		بینایی	
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	شنوایی
	●				●							●					تکامل (RED FLAGS)	
●	O	●	O	●	O	O	●	O	O	●	O	O	O	O			تکامل (تست استاندارد)	
																	فشار خون	
							O				O						آنمی	
●	●	●	O	●	●	O	●	●	O	●	●	O	O	O	●	سلامت و شیردهی مادر		
O	O	O	O	●	O	O	●	●	●	●	O	O	O	●	●	ارتقا تکامل کودک		
●	●	●	O	●	O	O	●	O	●	O	●	O	O	O	●	تغذیه کودک		
●	●	●	O	●	O	O	●	O	●	O						پیشگیری از آسیب کودک		
●	●	●	O	●	O	O	●	O	O	●						سلامت دهان و دندان		
●	●	●	●	●	O	O	●									مشکلات تک فرزندی		
													●	●	●	مراقبت نوزادی		
O	O	O	O	●	O	O	O	O	O	●						فعالیت بدنی		
O	O	O	O	●	O	O	●	O	O	●	O	O	O	O	●	عوامل محیطی موثر بر سلامت		
	●	●													●	سلامت معنوی		

ارزیابی تکامل

▪ علائم هشدار دهنده (flag red) در ۲، ۹، ۱۸، ۴۸ ماه

▪ ASQ در ۶، ۱۲، ۲۴، ۳۶ و ۶۰ ماه

▪ برای نوزادان زود متولد شده در سنین ۲، ۹، ۱۸ و ۴۸ ماه نیز ASQ تکمیل می شود

ارزیابی تکامل در بوکلت غیر پزشک

سن	سؤال کنید آیا فرزند شما:
۲ ماهگی	۱. با شنیدن صدای بلند در شیر خوردن مکث می کند یا در هنگام خواب از جا می پرد؟
	۲. اجسام متحرک را با نگاه دنبال می کند؟
	۳. به اشخاص لبخند می زند؟
	۴. وقتی روی شکم دراز کشیده، می تواند چانه اش را به مدت کوتاهی از زمین بلند کند؟
	۵. در مکیدن یا بلع شیر مشکل دارد؟
۹ ماهگی	۱. در حالی که با گرفتن زیر بغل، کودک را در حالت ایستاده نگاه داشته اید، می تواند حداقل به مدت ۲ ثانیه روی کف پایش بایستد؟
	۲. می تواند با تکیه دادن به دست هایش یا بالش بنشیند؟
	۳. صداهایی بی معنی مانند "ما--ما"، "با---با"، "دا--دا" درمی آورد؟
	۴. وقتی با او بازی می کنید، با شما همراهی می کند؟
	۵. با شنیدن اسم خودش، واکنش نشان می دهد؟
	۶. افراد آشنا را از غریبه تشخیص می دهد؟
	۷. به طرفی که شما اشاره می کنید، نگاه می کند؟
	۸. اشیا را از یک دست به دست دیگرش می دهد؟
۱۸ ماهگی	۱. برای نشان دادن اشیا به دیگران، به آن ها اشاره می کند؟
	۲. می تواند حداقل ۳ قدم به تنهایی راه برود؟
	۳. می داند اشیا معمول اطرافش (مثل قاشق، تلفن) چه کاربردی دارد؟
	۴. می تواند کارهای دیگران را تقلید کند؟
	۵. کلمه های جدید را یاد می گیرد؟
	۶. می تواند حداقل ۶ کلمه را بگوید؟
	۷. وقتی مادر یا مراقبش او را ترک می کند و یا پیش او برمی گردد، توجه می کند و یا اهمیت می دهد؟
	۸. آیا کارهایی هست که قبلاً می توانسته انجام دهد ولی الان نمی تواند؟
۴ سالگی	۱. می تواند در جا بالا و پایین بپرد؟
	۲. می تواند کشیدن دایره (گردی) را تقلید کند؟
	۳. به کودکان دیگر توجه می کند؟ / به افرادی غیر از اعضای خانواده واکنش نشان می دهد؟
	۴. دوست دارد با کودکان دیگر هم بازی شود و بازی های وانمودی مثل خاله بازی یا دزد و پلیس کند؟
	۵. می تواند داستان مورد علاقه اش را بازگو کند؟
	۶. از دستورات ۳ مرحله ای پیروی می کند؟ (مثل: برو، تویت را بردار، بیاور)
	۷. مفهوم "مثل هم بودن" و "فرق داشتن" را درک می کند؟
	۸. از ضمائر "من و تو" درست استفاده می کند؟
	۹. واضح حرف می زند؟
	۱۰. اغلب در مقابل لباس پوشیدن / خوابیدن / دستشویی رفتن مقاومت (لج بازی) می کند؟
	۱۱. آیا کارهایی هست که قبلاً می توانسته انجام دهد ولی الان نمی تواند؟

طبقه بندی کنید

نشانه ها	طبقه بندی	توصیه ها
پاسخ غیر طبیعی در هر یک از موارد	نیازمند بررسی بیشتر از نظر تکامل	انجام تست غربالگر استاندارد ارجاع به پزشک مرکز خدمات جامع سلامت یک هفته پیگیری شود.
عدم وجود مشکل در هر یک از موارد	طبیعی	مشاوره به مادر در خصوص رابطه متقابل کودک و والدین و توصیه های برای ارتقای تکامل کودک ارائه شود ارزیابی کودک را طبق صفحات بعدی ادامه دهید.

نشانه ها	طبقه بندی	توصیه ها
امتیاز تست غربالگر استاندارد مساوی یا کمتر از 2SD- یا امتیاز مجدد تست برای بار دوم همچنان کمتر یا مساوی 1SD- یا پاسخ یکی از سؤالات موارد کلی نشان دهنده مشکلی باشد	نیازمند ارجاع از نظر تکامل	ارجاع به مرکز سلامت جامعه/پزشک ۲۴ یک هفته بعد پیگیری شود
امتیاز تست غربالگر استاندارد مساوی 1SD- یا بین 1SD- و 2SD-	نیازمند انجام ASQ مجدد ۲ هفته بعد	پیگیری ۲ هفته بعد
امتیاز تست غربالگر استاندارد بالاتر از 1SD-	طبیعی	مشاوره به مادر در خصوص رابطه متقابل کودک و والدین و توصیه های برای ارتقای تکامل کودک ارائه شود

طبقه بندی کنید

۶ ماهگی - ۱۲ ماهگی - ۲۴ ماهگی - ۳ سالگی - ۵ سالگی پرسشنامه تست غربالگر استاندارد تکمیل شود

در صورت عدم مراجعه کودک طبق این سنین، در اولین مراجعه در هر سنی ASQ همان گروه سنی برای کودک تکمیل شود.

ارزیابی تکامل در بوکلت پزشک

نشانه ها	طبقه بندی	توصیه ها
<ul style="list-style-type: none"> - امتیاز تست غربالگر استاندارد مساوی یا کمتر از 2SD- یا - امتیاز مجدد تست برای بار دوم همچنان یا کمتر از 1SD- یا - یکی از سؤالات موارد کلی مشکل داشته باشد یا یاخته غیر طبیعی 	نیازمند بررسی بیشتر از نظر تکامل	ارجاع به پزشک معین پیگیری یک هفته بعد برای اطمینان از انجام ارجاع
<ul style="list-style-type: none"> - تست غربالگر استاندارد طبیعی - معاینه فیزیکی طبیعی 	طبیعی	ارزیابی کودک طبق بوکلت انجام شود





ارجاع از طریق پرسشنامه غربالگر استاندارد کودک، در این صورت پرسشنامه بررسی شود، بخصوص سؤالات قسمت موارد کلی دقیقاً بررسی شود

مصاحبه و مشاوره با مادر- رابطه متقابل کودک و والدین برای ارتقای تکامل کودکان

تا ۲ ماهگی	۳-۴ ماهگی	۴/۵-۶ ماهگی	۷-۹ ماهگی	۹/۵-۱۲ ماهگی	۱۲-۱۵ ماهگی	۱۵-۱۸ ماهگی	۱۸-۲۴ ماهگی
برقراری ارتباط عاطفی <ul style="list-style-type: none"> تماس چشم به چشم و پوست با پوست داشته باشید به تمام صداهای او پاسخ دهید و با حرکت سر و بدن خود پاسخ دهید در هنگام گریه او پاسخ دهید و به حرکات و صدای او پاسخ مناسب بدهید 	پاسخ های اغراق آمیز <ul style="list-style-type: none"> حالات و حرکات دربرخورد با کودک طوری باشد که به راحتی بفهمد که به او توجه می کنید کارهای کودک را به صورت اغراق آمیز تقلید کنید 	تشویق حرکات جدید <ul style="list-style-type: none"> واکنش های متنوعی (زیروبیوم کردن صدا) نسبت به حرکات و رفتار او نشان دهید مهمان ها را به او معرفی کنید تا به افراد غریبه عادت کند 	محبت جسمانی زیاد <ul style="list-style-type: none"> در هر فرصتی کودک را لمس و او نوازش کنید صداهای او را تقلید کنید سپس صدای جدید درآوردید و صبر کنید تا پاسخ دهد 	نشانه دادن بر خورد های اجتماعی <ul style="list-style-type: none"> در ورود به منزل با او جداگانه سلام و احوالپرسی کنید و هنگام خروج او را ببوسید و پایش دست تکان دهید او را با افراد دیگر آشنا کنید و کمی تنها بگذارید 	تحسین به اظهار محبت <ul style="list-style-type: none"> محبت و توجه او را نسبت به دیگران (مثل خواهر و برادر) تحسین کنید اجازه دهید بعضی از لباسهایش (جوراب، کلاه) را خودش بپوشد کارهای کوچک روزانه را به او واگذار کنید هرگز از زور استفاده نکنید و رفتار خصمانه نداشته باشید 	ایجاد وسایل ارتباط و مشارکت <ul style="list-style-type: none"> بازیهای گروهی بکنید و وسایل بازی را بین همه تقسیم کنید هرگونه مشارکت و کارهای ساختارمندانه (دادن مقداری از بستنی اش) او را تحسین کنید تصمیم های او را به سادگی و بدون نگرانی بپذیرید و هر وقت درخواست کمک کرد کمک کنید سعی کنید با منحرف کردن حواس او به طرق مختلف، از منفی کاری او جلوگیری کنید. 	
تحریک حواس <ul style="list-style-type: none"> با آرامش و با صدای با آهنگ از هر دو طرف صورت با کودک صحبت کنید لالایی بخوانید. زیاد بخندید اشیاء مختلف با رنگ های روشن و درخشان را در فاصله نزدیک (۲۰ Cm) صورتش به او نشان دهید. 	تحریک کنجکاوی <ul style="list-style-type: none"> اشیای متناسب با سن و این در اختیار او قرار دهید از بازیهای جسمانی ساده مانند تکانهای ملایم، خم کردن زانو، کشیدن دست و غلغلک کف، پاها استفاده کنید. 	تحریک حس خودآگاهی <ul style="list-style-type: none"> مکرر او را به اسم صدا کنید تصویر کودکان را در آینه به او نشان دهید 	تحریک حس استقلال <ul style="list-style-type: none"> باغذاهایی که با انگشت می توان خورد او را به غذا خوردن مستقل تشویق کنید با سبب بازی های با صدا یا وسایل بی خطر آشپزخانه بازی کند زیاد با او بازی نکنید او ظرفی بدهید تا آنها را پر و خالی کند 	تحریک قوه تمرکز و تقلید <ul style="list-style-type: none"> با دست کودک به اشیاء و قسمتهای مختلف بدن اشاره کنید. آنها را نام ببرید و تکرار کنید کتابهای کودکانه با تصاویر خوش رنگ و بزرگ انتخاب و یک قصه ساده و کوتاه در مورد آن بگویید. 	تحریک قوه حافظه <ul style="list-style-type: none"> یادگیری او را از طریق تکرار تشویق کنید وقتی کاری انجام می دهید برخی عبارات کلیدی را بارها برای او تکرار کنید 	تحریک قوه ادراک و هوش <ul style="list-style-type: none"> هنگامی که چیزی را به کودک نشان می دهید حواس آن را (سفتی، نرمی، رنگ، صدا) شرح دهید با صداهای طولانی تر و پیچیده تر بازی کنید از اشیاء، سه بعدی که برای قراردادن شکلهای مختلف در شکافهای مخصوص طراحی می شود تهیه کنید و کمک کنید در محل درست خود قرار دهد. 	
بازتاب چنگ زدن <ul style="list-style-type: none"> اجازه دهید انگشتان شما را بگیرد برای تشویق به شل کردن انگشتانش یکی یکی آنها را باز کنید اجازه دهید با اشیاء بازی در معرض آنها را لمس کند 	اشیای متناسب <ul style="list-style-type: none"> یک جعبه در دستتان کودک بگذارید و چند بار آنرا تکان دهید اشیاء متفاوتی را به او نشان دهید تا دستش را به طرف آن دراز کند 	تمرین دادن و گرفتن <ul style="list-style-type: none"> بگذارید چیزی در دست او بگذارد باز کردن انگشت تان و پس گرفتن آن با بازی کنید به او نشان دهید چگونه اشیاء را از یک دست به دست دیگری بدهد 	به صدادر آوردن اشیاء <ul style="list-style-type: none"> قاشق، تابه، قابلمه یا وسیله دیگری که بتواند با آن صدای مختلفی را تولید کند، در اختیار او بگذارید مقدار زیادی چیزهای کوچک (قوطی، کاسه) برای او فراهم کنید تا داخل و خارج کردن اشیاء را تمرین کند 	تمرین روی هم چیدن اشیاء <ul style="list-style-type: none"> او را برای روی هم چیدن اشیاء تمرین دهید یک مادی که برای خط خطی کردن در اختیار وی بگذارید کتاب با ورق ضخیم به او بدهید و به او نشان دهید چگونه آنها را ورق بزند گاهی غذاهای نیمه مایع که به قاشق می چسبند را بگذارید تا به تنهایی بخورد. 	تمرین حرکات چرخشی <ul style="list-style-type: none"> وسایل مختلفی همچون دستگیره، شماره گیر، زنجیر، کفشهای چرخاننده، او بگذارید که حرکات چرخاننده، پیچیدن، شماره گرفتن و لغزیدن را انجام دهد 	تمرین لباس پوشیدن <ul style="list-style-type: none"> اجازه دهید کودک لباسهایش را آنجا که ممکن است خودش بپوشد و درآورد با استفاده از اسباب بازی که قطعاً (ساختار مناسب) برای جفت می شود برای تمرین او فراهم آورید 	
تقویت عضلات پشت و گردن <ul style="list-style-type: none"> روزی ۲ تا ۳ بار او را طوری نگه دارید که صورتش رو به پایین باشد (در وضعیت دمر) در حالی که به پشت خوابیده است، شی رنگی را در دیدن دیش حرکت دهید تا به حرکت کردن سر خود تشویق شود 	تقویت عضلات تنه و پشت <ul style="list-style-type: none"> به پشت بخوابانید و با گرفتن دست ها او را آرام به حالت نشسته بلند کنید طوری در یک طرف کودک قرار بگیرید که او مجبور باشد برای یافتن شما، تنه خود را بچرخاند 	تمرین تحمل وزن بدن <ul style="list-style-type: none"> کودک را به آرامی و مکرر تکان دهید تا سرش را کاملاً استوار نگه دارد وقتی دستهایش را به طرف شما راز می کند بلندش کنید 	آمادگی برای راه رفتن <ul style="list-style-type: none"> کمی دورتر از کودک بنشینید و دستتان خود را به طرف او باز کنید تا صدای نامش و نشان دادن اشیاء مورد علاقه اش او را تشویق به حرکت کنید با قلاب کردن دستهای او به اشیاء ثابت منزل او را به ایستادن تشویق کنید 	آمادگی برای بالا رفتن از پله <ul style="list-style-type: none"> سرپالستان را به او تمرین دهید صندلی محکم برای نشستن و پایین آمدن از آن به تنهایی برای او فراهم آورید 	تقویت عضلات باسن و زانو <ul style="list-style-type: none"> او را اودار کنید عقب عقب رفتن را تمرین کند نشان دهید چگونه چمباتمه بزند با توپ بازی آرام او را به لغزیدن تمرین کند 	تمرین تحمل وزن بدن <ul style="list-style-type: none"> اجازه دهید کارهای مثل بالا رفتن پله ها، شستن صورت و ... را همراه شما انجام دهد انتظار نداشته باشید به راحتی دورکنجها بدود یا توقف کند 	

مصاحبه و مشاوره با مادر - رابطه متقابل کودک و والدین برای ارتقای تکامل کودک

توصیه‌ها یی برای مراقبت از تکامل کودک					 نوزاد تولد تا یک هفتهگی کودک شما از زمان تولد در حال یادگرفتن است
۲ سال و بزرگتر  بازی به کودک خود کمک کنید تا اشیا را بشمارد، نام ببرد و مقایسه کند. برای او اسباب بازی‌های ساده بسازید. مثلاً اشیایی با رنگ‌ها و شکل‌های متفاوت برای دسته‌بندی، برچسب یا تخته وایت برد و پازل.  ارتباط برقرار کنید او را تشویق کنید تا صحبت کند و به سوالات او پاسخ دهد. به کودکان داستان، آواز و بازی یاد بدهید. در مورد تصاویر یا کتاب‌ها با او صحبت کنید. نمونه اسباب بازی: کتاب مصور	۱۲ ماه تا ۲ سال  بازی چیزهایی به کودک بدهید تا روی هم بچیند و داخل ظرف بیاندازد و در بیاورد. نمونه اسباب بازی: اشیایی که داخل هم یا روی هم می‌گنارند، ظرف و گیره‌های لباس.  ارتباط برقرار کنید سوالات ساده از کودک بپرسید. به تلاش‌های کودک خود در صحبت کردن جواب بدهید. اشیا، طبیعت و تصاویر را به او نشان دهید و درباره آن‌ها با او صحبت کنید.	۹ ماه تا ۱۲ ماه  بازی اسباب‌بازی مورد علاقه کودک را زیر پارچه یا جعبه پنهان کنید. ببینید آیا کودک می‌تواند آن را پیدا کند. با کودک خود دالی موشه بازی کنید.  ارتباط برقرار کنید نام اشیا و افراد را به کودک بگویید. به او یاد بدهید که چگونه با دست‌هایش چیزهایی مثل بابی بازی بگوید. نمونه اسباب بازی: عروسکی با صورت	۶ ماه تا ۹ ماه  بازی وسایل خانگی تمیز و بی‌خطری را به کودک خود بدهید تا دستکاری کند، به هم بزند و بیاندازد (مانند ظروف درب‌دار، قاشق و قاشق فلزی).  ارتباط برقرار کنید به صدا و علاقه کودک خود پاسخ دهید. نام کودک را صدا کنید و پاسخ او را ببینید.	۱ هفته تا ۶ ماه  بازی فرصت‌هایی را برای کودک خود فراهم کنید تا کودک شما ببیند، بشنود، حس کند، آزادانه حرکت کند و شما را لمس کند. اشیا رنگی را به آرامی جلوی او حرکت دهید تا آنرا ببیند و بگیرد (مانند یک حلقه بزرگ که با یک نخ آویزان شده است، جنجغه).  ارتباط برقرار کنید به کودک خود لیکنند بزنید و بخندید. با کودک خود صحبت کنید. با تقلید صدا یا زست کودکان با او مکالمه کنید.	نوزاد تولد تا یک هفتهگی کودک شما از زمان تولد در حال یادگرفتن است  بازی فرصت‌هایی را برای نوزاد خود فراهم کنید تا کودک شما ببیند، بشنود و دست و پای خود را آزادانه حرکت دهد.  ارتباط برقرار کنید به چشمان کودک خود نگاه کنید و با او صحبت کنید. زمان تغذیه یا شیر مادر فرصت خوبی است. حتی یک نوزاد هم صورت شما را می‌بیند و صدایتن را می‌شنود
*از علاقه کودک خود مطلع شوید و به آن‌ها پاسخ دهید					*به کودک خود محبت کنید و عشقتان را به او نشان دهید

اقدامات مورد نیاز برای بهبود وضعیت تکامل کودکان

آشنائی با ابزار های دقیق سنجش تکامل و بکار گیری آنها در پایش تکامل کودکان لازم است.

ASQ
Ages Stages Questionnaires

تاریخچه

مجموعه ASQ در سال های ۱۹۸۰ در دانشکده بهداشت دانشگاه اورگون (Oregon) آمریکا طراحی شده است.

موتور محرک این برنامه :

۱. والدین نیاز به ابزارهایی برای ارزیابی و مداخله کودکان در معرض خطر یا دچار انواع معلولیت دارند .
۲. کودکانی که از نظر عوامل محیطی، مسایل پزشکی یا مسایل بیولوژیک دچار مشکلاتی هستند، نیازمند تستهایی هستند تا روند رشد و تکامل آنها را بررسی و پیگیری نماید.
۳. فشار فزاینده ی اقتصادی روی دولت یا و خانواده های دارای کودک معلول

مراقبت تکاملی

یک روند طولی و مداوم که با استفاده از ابزارهای کلینیکی در دسترس وضعیت تکاملی کودک را تعیین می کنند.

زیرا در هر بار غربالگری وضعیت تکاملی به صورت کمی ثبت شده و مقایسه تکامل کودک را در طی زمان ممکن می کند و قضاوت پزشک را بهتر می کند.

غربالگری تکامل چیست؟

بکارگیری ابزارهای استاندارد برای غربال کودکان در معرض خطر
اختلال تکاملی

این ابزارها با تشخیص و درمان کاری ندارد و فقط مشخص می کند که
این کودک با دیگر کودکان هم سن خود متفاوت است

غربالگری تکاملی

در کودکان زیر ۵ سال تعیین بهره هوشی با آزمونهای موجود امکان پذیر نیست و تنها میتوان بهره تکاملی یا

DQ (Developmental Quotient) را مشخص کرد .

الزاما بدست آوردن حد اکثر امتیاز بمعنی با هوش بودن کودک نیست بلکه به معنی آن است که کودک در حیطه های تکاملی مشکل ندارد .

انواع روش های غربالگری

ASQ3 (Ages and stages Questionnaires)

ASQ SE2(Ages and stages Questionnaires social -emotional)

RED FLAG

Baylay



بومی سازی، اعتباریابی و هنجاریابی ابزارها

شروع پروژه سال ۹۶

پایان پروژه سال ۹۸

آنالیز داده ها و تعیین نقاط برش سال ۹۹

اجرای کشوری سال ۱۴۰۰

اهمیت غربالگری و پایش تکامل کودکان

هدف ما این است که با یک برنامه غربالگری مناسب، کودکانی که روند تکاملی **غیرطبیعی** دارند را سریعتر تشخیص دهیم تا بتوانیم با مداخله به موقع در جهت اصلاح یا کاهش مشکلات این کودکان گام برداریم و نهایتاً از **روز معلولیت** پیشگیری کنیم.

نکات لازم در تکمیل پرسشنامه ها

پرسشنامه ها می توانند توسط والدین، پدربزرگ و مادربزرگ ها، خواهر و برادرهای بزرگتر و کلا هر کسی که کودک را به خوبی می شناسد و حدود ۱۵ ساعت تا ۲۰ ساعت یا بیشتر در هفته با کودک وقت می گذرانند، پاسخ داده شوند.

این پرسشنامه توسط والدین با تحصیلات پایان ابتدایی می تواند تکمیل شود. لذا پدران و مادران بی سواد یا کم سواد که نمیتوانند خود آن را تکمیل کنند باید این کار را به کمک یک فرد با سواد دیگر در خانه انجام دهند. در این صورت فرد باسواد باید سوالات را برای پدر و مادر بخواند و پاسخ مورد نظر آنها را علامت بزند.

در صورتی که به هر علت حدس میزنید والدین در بازگرداندن پرسشنامه همکاری لازم را نخواهند کرد ازایشان بخواهید که در همان محل (مرکز خدمات جامع سلامت/ پایگاه سلامت / خانه بهداشت) آن را تکمیل کنند.

- پدر و مادر در تکمیل پرسشنامه به سوال یا مشکلی برخورد کردند کمک به آنان در فهم بهتر مطالب مجاز است.

- نباید والدین را به سمت پاسخ بخصوصی هدایت کرد. بلکه ابتدا هر سوال را برایشان روخوانی کنید.

- حتی الامکان باید از پر کردن پرسشنامه در محلی خارج از منزل خودداری کرد زیرا ممکن است به وسایلی نیاز داشته باشیم که این وسایل در محل کار موجود نباشد

- خارج از منزل ممکن است پدر و مادر دقت کافی، حوصله و توجه لازم را نداشته باشند.

- کودک نیز ممکن است در محیط بیگانه همکاری لازم را نداشته باشد.

نکات لازم در تکمیل پرسشنامه ها

- تاکید شود که حتی الامکان در محیط منزل از اسباب و وسایلی که برای کودک آشنا هستند، در اجرای فعالیت ها و مهارت های مندرج در پرسشنامه استفاده شود.
- تاکید شود که انجام فعالیت ها و مهارت های مندرج در تک تک سوالات را ابتدا با کودکشان تمرین کنند و سپس به سوالات پاسخ دهند.
- به پدر و مادر تاکید شود بخش «کلیات» در انتهای هر پرسشنامه را تکمیل کنید.
- زمانی که امتیاز کودک را از پرسشنامه تکمیل شده محاسبه کردید، بخصوص اگر امتیاز کودک در منطقه پایش قرار گرفته باشد یا نیاز به ارجاع داشته باشد، این نتایج را به روشی محتاطانه و همدلانه و حمایت گر و غیر تهدید آمیز با والدین در میان بگذارید، تا هم بیش از اندازه نگران و مضطرب و آشفته نشوند و هم اینکه پیگیری ارجاع به متخصص را جدی بگیرند.
- زمانی که بروشورهای حاوی تمرینات و فعالیت هایی برای ارتقای تکامل کودک را به والدین تحویل می دهید، تعدادی از این فعالیت ها را به عنوان نمونه برای والدین تشریح کنید و توضیح دهید

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

در صفحه اول هر پرسشنامه به تعدادی سوالات عمومی در مورد کودک (نام و نام خانوادگی کودک، کدملی کودک، تاریخ تولد کودک و شماره تماس خانواده) پاسخ دهند.

ترس و نگرانی والدین را مرتفع سازید: بسیاری از والدین ممکن است از این که به کودکشان **برچسب پایین تر از نرمال** زده شود، بترسند.

با توضیحات زیر سعی کنید ترس و نگرانی آن ها را مرتفع سازید:

- پاسخ های شما به سوالات این پرسشنامه هم **نقاط قوت کودکتان** را نشان خواهد داد و هم حوزه هایی را که کودکتان در آن نیاز به کمک و تمرین بیشتری دارد، مشخص خواهد ساخت.
- اطلاعاتی که شما در مورد کودکتان می دهید، در تعیین اینکه **کودک نیاز به ارزیابی های بیشتر و تکمیلی دارد یا خیر، کمک کننده خواهد بود.**

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

این نکات مهم را به خانواده گوشزد کنید:

- اجرای پرسشنامه را به یک بازی جذاب برای خود و کودکتان تبدیل کنید.
- قبل از اجرای پرسشنامه مطمئن شوید که کودکتان سیر است و به اندازه کافی خوابیده است.
- پرسشنامه های ASQ-3 دارای ۵ بخش یا حوزه تکاملی هستند. سوالات در هر یک از بخش ها یا حوزه های پرسشنامه از فعالیت های **آسان تر** شروع شده و به فعالیت های دشوارتر ختم می شود.
- کودک شما ممکن است فقط بعضی از این فعالیت ها، و نه همه آن ها را، بتواند انجام دهد. به عبارت دیگر ممکن است کودک نتواند همه فعالیت هایی که در پرسشنامه مورد سؤال قرار میگیرد را انجام دهد.
- در واقع این پرسشنامه برای تعیین این موضوع است که کودک چه فعالیت هایی را همیشه انجام می دهد، گاهی انجام می دهد یا هنوز انجام نمی دهد.

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

به خانواده ها معنی هر یک از گزینه های پاسخ به سوالات را توضیح دهید:

- گزینه «بلی» در پرسشنامه های ASQ-3 یعنی این که کودکتان فعالیت یا مهارت مورد نظر را انجام می دهد.

- گزینه «گاهی» یعنی این که کودکتان به تازگی شروع به انجام فعالیت مورد نظر کرده است، یا آن فعالیت را گاه گاهی انجام می دهد، همیشه انجام نمی دهد.

- گزینه «هنوز نه» در پرسشنامه های ASQ-3 یعنی این که کودکتان هنوز فعالیت مورد نظر را انجام نداده است.

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

- در انتهای پرسشنامه بخشی با عنوان « کلیات » قرار دارد که سوالات این قسمت پاسخ "بلی" یا " خیر" دارند ولی فضایی هم در کنار هر سوال وجود دارد که در صورت نیاز والدین بتوانند توضیحات بیشتری را در مورد سوال بنویسند.

-پس از اینکه مطمئن شدید پدر و مادر در مورد چگونگی تکمیل پرسشنامه کاملاً آگاه شدند پرسشنامه مربوط به گروه سنی کودک را در اختیار شان قرار دهید تا در منزل تکمیل کرده و حداکثر طی یک هفته به شما برگردانند .

تست غربالگری تکامل ASQ-3 در مراقبت های دوره ای کودک سالم برای کدام کودکان انجام شود؟

این پرسشنامه ها به صورت روتین برای کودکان در سنین ۶۰، ۳۶، ۲۴، ۱۲، ۶ ماهگی تکمیل می شود.

برای کلیه کودکانی که در مراقبت های دوره ای کودک سالم طبق ارزیابی تکامل بوکلت، در ۲، ۹، ۱۸ و

۴۸ ماهگی در طبقه بندی **نیازمند بررسی بیشتر از نظر تکامل** قرار می گیرند، پرسشنامه ASQ-3 مرتبط با

سن کودک تکمیل گردد.

برای کودکانی که نارس به دنیا آمده اند در سنین ۶۰، ۴۸، ۳۶، ۲۴، ۱۸، ۱۲، ۹، ۶، ۲ ماهگی

پرسشنامه ها:

سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	پرسشنامه ها
۵۴ و ۶۰ ماهگی	۴۲ و ۴۸ ماهگی	۲۷، ۳۰، ۳۳ و ۳۶ ماهگی	۱۴، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۲ و ۲۴ ماهگی	۲، ۴، ۶، ۸، ۹، ۱۰ و ۱۲ ماهگی	موجود = ۲۱ پرسشنامه
۶۰ ماهگی	—	۳۶ ماهگی	۲۴ ماهگی	۶ و ۱۲ ماهگی	تکمیل به صورت روتین = ۵ پرسشنامه
۶۰ ماهگی	۴۸ ماهگی	۳۶ ماهگی	۱۸ و ۲۴ ماهگی	۲، ۶، ۹ و ۱۲ ماهگی	نارس = ۹ پرسشنامه
۶۰ ماهگی	۴۸ ماهگی	۳۰ و ۳۶ ماهگی	۱۸ و ۲۴ ماهگی	۲، ۶ و ۱۲ ماهگی	موجود = ۹ پرسشنامه
۶۰ ماهگی	—	۳۶ ماهگی	۲۴ ماهگی	۶ و ۱۲ ماهگی	تکمیل به صورت روتین = ۵ پرسشنامه
۶۰ ماهگی	۴۸ ماهگی	۳۶ ماهگی	۱۸ و ۲۴ ماهگی	۲، ۶ و ۱۲ ماهگی	نارس = ۸ پرسشنامه

ASQ-3

حیطه های:

- برقراری ارتباط
- حرکات درشت
- حرکات ظریف
- حل مسئله
- شخصی اجتماعی

۲۱ پرسشنامه برای سنین:

○ ۲، ۴، ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۲، ۲۴، ۳۰، ۳۳، ۳۶، ۴۲، ۴۸، ۵۴ و ۶۰ ماهگی

هر حیطه ۶ سوال در مجموع هر پرسشنامه دارای ۳۰ سوال + سوال های باز انتهای پرسشنامه

ASQ-3

غربالگری عمومی برای تکامل کلی کودک

۵ حیطه تکامل:

- ارتباط: گوش کردن، درک گفتگوی اطرافیان، بیان کلمات و جملات
- حرکات درشت: هماهنگی بین عضلات بزرگ بدن مانند تنه، بازوان، پاها
- حرکات ظریف: حرکات و هماهنگی های بین عضلات کوچک بدن مانند حرکات ظریف دست و انگشتان
- حل مسئله: بازی با اسباب بازی ها و یادگیری کودک
- شخصی - اجتماعی: چگونگی برقراری روابط ، نوع تعامل کودک با اسباب بازی هایش، با سایر کودکان و با بزرگسالان، مانند بازی های جمعی، کارهای مشترک با دیگران (کارهای اجتماعی)

ویژگی سؤالات پرسشنامه ASQ-3

□ شاخص تکاملی مهمی را مورد سؤال قرار میدهد.

□ رفتار مناسب کودکان آن گروه سنی را مطرح کرده و در مورد کودک مورد نظر سؤال مینماید.

□ در طرح هر سؤال، سعی شده درک سؤال و امکان مشاهده رفتار مورد نظر در کودک برای والدین راحت باشد.

□ در طراحی متن پرسشنامه از کلماتی استفاده شده که افرادی با سطح سواد پنجم ابتدایی بتوانند متوجه معنی آن شوند. هر جا لازم بوده توضیحات کافی داده شده تا والدین سؤالات را بهتر درک کنند.

□ در هر جا ممکن بوده در کنار هر سؤال تصویر کوچکی هم اضافه شده تا مفهوم سؤال را روشنتر نماید.

□ در جاهایی که لازم و امکان پذیر بوده مثالهایی از رفتار مورد نظر در سؤال گنجانده شده است.

انتخاب پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک

باید از پرسشنامه های گروه سنی مناسب برای غربالگری هر کودک استفاده کرد .
محاسبه سن دقیق کودک مهم است.

	سال	ماه	روز
تاریخ اجرا	۱۴۰۰	۷	۱۸
تاریخ تولد	۱۳۹۷	۹	۲۳
سن کودک	۲ سال	۹ ماه	۲۵ روز

ابزار غربالگری تکامل کودکان ASQ-3:

سوال های هر حیطه به ترتیب از فعالیت های آسان تر به فعالیت های سخت تر مرتب شده است.

۶ ماهگی

۵ ماه و ۰ روز تا ۶ ماه و ۳۰ روز

ASQ-3



تاریخ تکمیل پرسشنامه: شماره تماس:

نام و نام خانوادگی کودک:	کد ملی:	تاریخ تولد:
--------------------------	---------	-------------

- ترجیحاً قبل از پاسخ به هر سوال، آن فعالیت را با کودکتان انجام دهید.
- تکمیل این پرسشنامه را به بازی جالبی برای خود و کودکتان تبدیل کنید.

ارتباطات	بله	گاهی	هنوز نه	امتیاز
۱. آیا کودکتان جیغ های تیزی می کشد؟			X	
۲. زمانی که کودکتان برای خودش صدا در می آورد، آیا از حلق خود صداهایی مثل خرخر و غرغر (قققق، خخخخ!!) در می آورد؟			X	
۳. زمانی که خارج از دیدرس کودکتان هستید و او را صدا می کنید، آیا به سمت صدای شما نگاه می کند؟	X			
۴. زمانی که صدای بلندی می آید، آیا کودکتان برمی گردد تا ببیند آن صدا از کجا آمده است؟		X		
۵. آیا کودکتان صداهایی مانند «دا»، «گا»، «گا»، «کا» و «با» از خودش در می آورد؟	X			
۶. اگر صداهایی را که کودکتان از خودش در می آورد تقلید کنید، آیا در پاسخ به شما همان صداها را تکرار می کند؟	X			
نمره کل ارتباطات				

انتخاب پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک:

برای دستیابی به نتیجه صحیح باید پرسشنامه مناسب برای سن کودک انتخاب شود. لذا محاسبه سن دقیق کودک مهم است.

بطور مثال برای سن ۲۵ ماه ۱۷ روز:

پرسشنامه مناسب ۲۷ ماهگی است

انتخاب پرسشنامه برای گروه سنی مناسب:
هیچ خلاء سنی نداریم!

سن کودک	از پرسشنامه ASQ-3 این گروه سنی استفاده کنید
۱ ماه و ۰ روز تا ۲ ماه و ۳۰ روز	۲ ماهگی
۳ ماه و ۰ روز تا ۴ ماه و ۳۰ روز	۴ ماهگی
۵ ماه و ۰ روز تا ۶ ماه و ۳۰ روز	۶ ماهگی
۷ ماه و ۰ روز تا ۸ ماه و ۳۰ روز	۸ ماهگی
۹ ماه و ۰ روز تا ۹ ماه و ۳۰ روز	۹ ماهگی
۱۰ ماه و ۰ روز تا ۱۰ ماه و ۳۰ روز	۱۰ ماهگی
۱۱ ماه و ۰ روز تا ۱۲ ماه و ۳۰ روز	۱۲ ماهگی
۱۳ ماه و ۰ روز تا ۱۴ ماه و ۳۰ روز	۱۴ ماهگی
۱۵ ماه و ۰ روز تا ۱۶ ماه و ۳۰ روز	۱۶ ماهگی
۱۷ ماه و ۰ روز تا ۱۸ ماه و ۳۰ روز	۱۸ ماهگی

(در ASQ-3 توجه به ۶۶ ماهگی (و نه ۷۲ ماهگی!) داشته باشید.)

۱۹ ماه و ۰ روز تا ۲۰ ماه و ۳۰ روز	۲۰ ماهگی
۲۱ ماه و ۰ روز تا ۲۲ ماه و ۳۰ روز	۲۲ ماهگی
۲۳ ماه و ۰ روز تا ۲۵ ماه و ۱۵ روز	۲۴ ماهگی
۲۵ ماه و ۱۶ روز تا ۲۸ ماه و ۱۵ روز	۲۷ ماهگی
۲۸ ماه و ۱۶ روز تا ۳۱ ماه و ۱۵ روز	۳۰ ماهگی
۳۱ ماه و ۱۶ روز تا ۳۴ ماه و ۱۵ روز	۳۳ ماهگی
۳۴ ماه و ۱۶ روز تا ۳۸ ماه و ۳۰ روز	۳۶ ماهگی
۳۹ ماه و ۰ روز تا ۴۴ ماه و ۳۰ روز	۴۲ ماهگی
۴۵ ماه و ۰ روز تا ۵۰ ماه و ۳۰ روز	۴۸ ماهگی
۵۱ ماه و ۰ روز تا ۵۶ ماه و ۳۰ روز	۵۴ ماهگی
۵۷ ماه و ۰ روز تا ۶۶ ماه و ۰ روز	۶۰ ماهگی

انتخاب پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک:

سوال اول

در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ کودک متولد ۱۳۹۸/۳/۲ به پایگاه سلامت

مراجعه کرده است، پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک

کدام است؟

انتخاب پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک:

سوال و پاسخ اول

در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ کودک متولد ۱۳۹۸/۳/۲ به پایگاه سلامت مراجعه کرده است، پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک کدام است؟

$$\begin{array}{r} ۱۴۰۰/۸/۴ \\ - ۱۳۹۸/۳/۲ \\ \hline \end{array}$$

۲ روز ۵/ ماه ۲/ سال = ۲۴ + ۵ = ۲۹ ماه ۲ روز

۲۵ ماه و ۱۶ روز تا ۲۸ ماه و ۱۵ روز	۲۷ ماهگی	۲۷ تا ۲۳ ماه (از یک ماه و ۱۵ روز قبل تا یک ماه و ۱۵ روز بعد)
۲۸ ماه و ۱۶ روز تا ۳۱ ماه و ۱۵ روز	۳۰ ماهگی	
۳۱ ماه و ۱۶ روز تا ۳۴ ماه و ۱۵ روز	۳۳ ماهگی	

انتخاب پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک:

سوال دوم

در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ کودک متولد ۱۳۹۶/۹/۱۶ به پایگاه سلامت مراجعه کرده

است، پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک کدام است؟

انتخاب پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک:

سوال و پاسخ دوم

در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۴ کودک متولد ۱۳۹۶/۹/۱۶ به پایگاه سلامت مراجعه کرده است، پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک کدام است؟

$$\begin{array}{r} 1400/8/4 \\ - 1396/9/16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1400/7/34 \\ - 1396/9/16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1399/19/34 \\ - 1396/9/16 \\ \hline \end{array}$$

$$18 \text{ روز } 10/ \text{ ماه } 3/ \text{ سال } = 36 + 10 = 46 \text{ ماه } 10 \text{ روز}$$

۳۹ ماه و ۰ روز تا ۴۴ ماه و ۳۰ روز	۴۲ ماهگی	۴۲ تا ۵۴ ماه (از ۳ ماه قبل تا ۳ ماه بعد)
۴۵ ماه و ۰ روز تا ۵۰ ماه و ۳۰ روز	۴۸ ماهگی	
۵۱ ماه و ۰ روز تا ۵۶ ماه و ۳۰ روز	۵۴ ماهگی	

تطبیق دادن سن برای کودکانی که نارس بدنیا آمده اند

اگر کودک ۳ هفته یا بیشتر از ۳ هفته قبل از تاریخ تعیین شده برای زایمان (

۴۰ هفتهگی) به دنیا آمده باشد (یعنی ۳۷ هفته یا کمتر) و سن تقویمی او کمتر از

۲ سال باشد، توصیه بر آن است که سن تطبیق یافته برای نارسى جهت کودک

محاسبه شود.

تطبیق دادن سن برای کودکانی که نارس بدنیا آمده اند:

برای کودکان کمتر از ۲ سال که بیشتر از ۳ هفته قبل از تاریخ زایمان (۴۰ هفتگی) به دنیا آمده باشند سن تطبیق یافته محاسبه می شود.

برای محاسبه سن تطبیق یافته: تعداد هفته های نارس از سن تقویمی کودک تفریق می شود حاصل مبنای تعیین سن پرسشنامه خواهد بود

بطور مثال برای شیرخوار ۱۲ ماهه با سن باروری ۲۸ هفته $۴۰ - ۲۸ = ۱۲$ برابر ۳ ماه

$$۱۲ - ۳ = ۹$$

تطبیق دادن سن برای کودکانی که نارس بدنیا آمده اند:

سوال سوم

برای کودکی با سن بارداری ۲۷ هفته بدنیا آمده باشد در سن تقویمی ۱۲ ماهگی ، پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک کدام است؟

تطبيق دادن سن برای کودکانی که نارس بدنیا آمده اند:

سوال و پاسخ سوم

برای کودکی با سن بارداری ۲۷ هفته بدنیا آمده باشد در سن تقویمی ۱۲ ماهگی ، پرسشنامه ASQ-3 مناسب سن کودک کدام است؟

ابتدا سن بارداری را از سن تعیین شده زایمان تفریق می کنیم حاصل تعداد هفته ایی است که کودک زودتر بدنیا آمده است.

$$۳ \text{ ماه و } ۷ \text{ روز} = ۱۳ \text{ هفته} = ۲۷ - ۴۰$$

سپس تعداد ماه / هفته نارسی را از سن تقویمی تفریق می کنیم.

۰ روز / ۱۲ ماه	۳۰ روز / ۱۱ ماه
۷ روز / ۳ ماه -	۷ روز / ۳ ماه -
<hr/>	
۲۳ روز / ۸ ماه	

۷ ماه و ۰ روز تا ۸ ماه و ۳۰ روز	۸ ماهگی
---------------------------------	---------

نحوه آمیازدهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ3

ابتدا پرسشنامه را از نظر یافتن سوالات بی پاسخ، مرور کنید:

■ اگر همه سوالات پاسخ داده شده بودند، اقدامات بعدی را انجام دهید.

■ اگر سوالاتی بی پاسخ مانده بودند، سعی کنید که دلیل آن را بفهمید؛ در چنین مواردی معمولاً والدین به پاسخ صحیح اطمینان ندارند یا در مورد اینکه کودک آنها فعالیت مورد نظر را به درستی انجام میدهد یا نه، نگرانی و شک دارند.

■ سعی کنید اطلاعات لازم را از والدین جمع آوری کرده و به سوالات بی پاسخ، پاسخ داده و امتیاز دهید.

امتیاز دهی به پرسشنامه ASQ-3

بلی = ۱۰

گاهی = ۵

هنوز نه = ۰

۱ یا ۲ سوال بی پاسخ

○ میانگین نمره سوالات پاسخ داده شده برای هر یک از سوالات پاسخ داده نشده گذاشته شود.

میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شده = تعداد سوالات پاسخ داده شده ÷ جمع امتیازات سوالات پاسخ داده شده

امتیاز تطبیق یافته = میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شده + جمع امتیازات سوالات پاسخ داده شده

۳ سوال بی پاسخ یا بیشتر امتیاز آن حیطة تکاملی قابل محاسبه نیست.

امتیاز دهی به پرسشنامه ASQ-3

در ویرایش سوم ابزار ASQ در انتهای برخی سوالات از فرد امتیازدهنده خواسته شده که اگر به یکی از سوالات بالاتر یا پایین تر، پاسخ بلی داده شده است، به آن سوال بخصوص نیز حتما باید پاسخ بلی تعلق گیرد.

به اینگونه سوالات توجه کنید و هنگام امتیازدهی به آن ها مطابق دستور پرسشنامه عمل کنید .

امتیاز دهی به پرسشنامه ASQ-3

پاسخ هایی که والدین به سوالات بخش «کلیات» داده اند را به دقت بخوانید. به نگرانی های والدین توجه کنید.

در غالب موارد باید با والدین در مورد این نگرانی ها صحبت کنید تا **مشکلات احتمالی** را شناسایی کنید.

اغلب نگرانی هایی که والدین ابراز می کنند مهم هستند و معمولا نیاز به ارزیابی های بیشتر یا حتی ارجاع برای دریافت خدمات را مطرح می سازند.

نقاط برش ASQ-3 و ملاک های ارجاع:

نقاط برش = تعیین وضعیت تکاملی کودک

از این طریق معلوم می کند که

آیا یک کودک در حال تکامل نرمال است یا

این که باید برای ارزیابی های تکمیلی و جامع ارجاع گردد.

ASQ-3

امتیازات **بالتر** از نقطه برش:

- تکامل تا این زمان **طبیعی**
- ارائه بروشورهای ASQ مناسب سن کودک و توضیح در مورد چگونگی استفاده از آن ها
- ارزیابی تکامل در مراقبت دوره ای بعدی

امتیازات در **منطقه پایش**:

- ارائه بروشورهای ASQ مناسب سن کودک و توضیح در مورد چگونگی استفاده از آن ها
- **پیگیری ۲ هفته بعد** برای اطمینان از نحوه درست انجام این فعالیت ها و بازی ها
- **۲ هفته بعدتر** تکمیل پرسشنامه همان سن مراجعه اول اگر مجددا در منطقه پایش باشد یا امتیاز کودک کمتر از نقطه برش باشد کودک ارجاع شود

امتیاز کودک **کمتر از** نقطه برش:

◦ **نیازمند ارجاع**

ابراز **نگرانی** والدین در مورد **سوالات کلی** آخر پرسشنامه:

نیازمند ارجاع

کودک‌انی که امتیازات آن‌ها در پرسشنامه حکایت از نیاز به ارجاع به پزشک معین تکامل (به منظور انجام ارزیابی‌های تشخیصی و تکمیلی) دارد، شامل این کودکان هستند:

- کودک‌انی که امتیاز آن‌ها در حداقل یکی از حیطه‌های تکاملی مساوی یا پایین‌تر از نقطه برش مربوط به گروه سنی خودش (یعنی ۲ انحراف معیار یا $SD-2$ پایین‌تر از میانگین) باشد.
 - کودک‌انی که امتیاز آن‌ها در مراجعه اول در منطقه پایش بوده و بعد از انجام فعالیت‌ها و تمرینات تکاملی و ارتقای تکاملی مندرج در بروشورهای ASQ در منزل، (بعد از ۴ هفته) مجدداً تست برای کودک انجام شده و **همچنان در منطقه پایش** قرار داشته باشند یا مساوی یا پایین‌تر از نقطه برش باشد.
 - چنانچه امتیازات یک کودک در کلیه حیطه‌های تکاملی بالاتر از نقطه برش قرار دارد، ولی والدین او در **بخش «کلیات»** پرسشنامه نگرانی خود را در خصوص یک یا چند سوال ابراز کرده‌اند.
- توجه شود که مسؤلیت تفسیر نتیجه تست غربالگر ASQ-3 و تصمیم‌گیری برای ارجاع کودک به پزشک معین، با پزشک مرکز خدمات جامع سلامت است. چنین کودک‌انی را باید برای ارزیابی‌های بیشتر و تکمیلی ارجاع نمود.

سن (ماه)	حیطه	طبیعی (بیشتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (کمتر از)	سن (ماه)	حیطه	طبیعی (بیشتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (کمتر از)	سن (ماه)	حیطه	طبیعی (بیشتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (کمتر از)
۲ ماهگی	برقراری ارتباط	۳۹,۴	۲۸-۳۹,۴	۲۸	۱۴ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۲,۱	۳۲,۲-۴۲,۱	۳۲,۲	۱۶ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۶,۶	۳۸,۴-۴۶,۶	۳۸,۴
	حرکات درشت	۴۲,۲	۳۲-۴۲,۲	۳۲		برقراری ارتباط	۳۸,۵	۲۷,۲-۳۸,۵	۲۷,۲		برقراری ارتباط	۴۶	۳۸,۷-۴۶	۳۸,۷
	حرکات ظریف	۴۱,۷	۳۲,۴-۴۱,۷	۳۲,۴		حرکات درشت	۴۸,۶	۴۰,۳-۴۸,۶	۴۰,۳		حرکات درشت	۴۱,۷	۳۰,۹-۴۱,۷	۳۰,۹
	حل مسأله	۳۴,۱	۲۰,۹-۳۴,۱	۲۰,۹		حرکات ظریف	۴۴,۱	۳۴,۵-۴۴,۱	۳۴,۵		حل مسأله	۳۶,۹	۲۴,۱-۳۶,۹	۲۴,۱
	شخصی - اجتماعی	۳۸,۸	۲۸,۳-۳۸,۸	۲۸,۳		حل مسأله	۴۷,۵	۳۹,۵-۴۷,۵	۳۹,۵		شخصی - اجتماعی	۴۵,۱	۳۶-۴۵,۱	۳۶
۴ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۶	۳۸,۷-۴۶	۳۸,۷	۱۸ ماهگی	شخصی - اجتماعی	۴۴,۲	۳۵,۳-۴۴,۲	۳۵,۳	۲۰ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۸,۱	۴۱,۷-۴۸,۱	۴۱,۷
	حرکات درشت	۴۱,۷	۳۰,۹-۴۱,۷	۳۰,۹		برقراری ارتباط	۳۹,۸	۲۹,۵-۳۹,۸	۲۹,۵		برقراری ارتباط	۴۱	۳۰-۴۱	۳۰
	حرکات ظریف	۳۶,۹	۲۴,۱-۳۶,۹	۲۴,۱		حرکات درشت	۵۲,۶	۴۷-۵۲,۶	۴۷		حرکات درشت	۴۹,۶	۴۲-۴۹,۶	۴۲
	حل مسأله	۴۵,۱	۳۶-۴۵,۱	۳۶		حرکات ظریف	۴۳,۵	۳۴,۴-۴۳,۵	۳۴,۴		حرکات ظریف	۴۳,۵	۳۴,۴-۴۳,۵	۳۴,۴
	شخصی - اجتماعی	۴۴,۲	۳۵-۴۴,۲	۳۵		حل مسأله	۴۳	۳۴,۴-۴۳	۳۴,۴		حل مسأله	۴۳	۳۴,۴-۴۳	۳۴,۴
۶ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۱,۸	۳۳-۴۱,۸	۳۳	۲۲ ماهگی	شخصی - اجتماعی	۴۵,۷	۳۷,۶-۴۵,۷	۳۷,۶	۲۴ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۷	۳۸,۴-۴۷	۳۸,۴
	حرکات درشت	۳۴,۲	۲۲-۳۴,۲	۲۲		برقراری ارتباط	۳۹,۲	۲۷-۳۹,۲	۲۷		برقراری ارتباط	۴۷	۳۸,۴-۴۷	۳۸,۴
	حرکات ظریف	۴۵,۲	۳۵,۸-۴۵,۲	۳۵,۸		حرکات درشت	۴۷,۲	۴۰,۲-۴۷,۲	۴۰,۲		حرکات درشت	۴۸,۶	۴۱,۶-۴۸,۶	۴۱,۶
	حل مسأله	۴۳,۳	۳۳,۸-۴۳,۳	۳۳,۸		حرکات ظریف	۳۹	۲۹,۲-۳۹	۲۹,۲		حرکات ظریف	۴۰,۷	۳۰,۹-۴۰,۷	۳۰,۹
	شخصی - اجتماعی	۳۹,۴	۲۸,۵-۳۹,۴	۲۸,۵		حل مسأله	۴۴	۳۵,۸-۴۴	۳۵,۸		حل مسأله	۴۴	۳۴,۱-۴۳,۲	۳۴,۱
۸ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۶	۳۸-۴۶	۳۸	۲۶ ماهگی	شخصی - اجتماعی	۴۵,۴	۳۷-۴۵,۴	۳۷	۲۷ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۳,۴	۳۳,۲-۴۳,۴	۳۳,۲
	حرکات درشت	۳۹,۸	۲۸,۳-۳۹,۸	۲۸,۳		برقراری ارتباط	۴۷	۳۸,۴-۴۷	۳۸,۴		برقراری ارتباط	۴۳,۴	۳۳,۲-۴۳,۴	۳۳,۲
	حرکات ظریف	۴۹,۷	۴۱,۹-۴۹,۷	۴۱,۹		حرکات درشت	۴۸,۶	۴۱,۶-۴۸,۶	۴۱,۶		حرکات درشت	۴۲,۹	۳۲,۸-۴۲,۹	۳۲,۸
	حل مسأله	۴۷,۵	۳۹,۷-۴۷,۵	۳۹,۷		حرکات ظریف	۴۰,۷	۳۰,۹-۴۰,۷	۳۰,۹		حرکات ظریف	۳۷,۹	۲۶,۵-۳۷,۹	۲۶,۵
	شخصی - اجتماعی	۴۶,۹	۳۹-۴۶,۹	۳۹		حل مسأله	۴۳,۲	۳۴,۱-۴۳,۲	۳۴,۱		حل مسأله	۴۷,۶	۳۹,۷-۴۷,۶	۳۹,۷
۹ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۲,۱	۳۲,۳-۴۲,۱	۳۲,۳	۲۸ ماهگی	شخصی - اجتماعی	۴۴,۸	۳۶,۲-۴۴,۸	۳۶,۲	۲۹ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۴,۷	۳۳,۷-۴۴,۷	۳۳,۷
	حرکات درشت	۳۴,۸	۲۱,۳-۳۴,۸	۲۱,۳		برقراری ارتباط	۴۵,۵	۳۷,۱-۴۵,۵	۳۷,۱		برقراری ارتباط	۴۴,۷	۳۳,۷-۴۴,۷	۳۳,۷
	حرکات ظریف	۴۹,۹	۴۳,۱-۴۹,۹	۴۳,۱		حرکات درشت	۴۰,۶	۲۹-۴۰,۶	۲۹		حرکات درشت	۳۹,۲	۲۷,۵-۳۹,۲	۲۷,۵
	حل مسأله	۴۵,۴	۳۶,۸-۴۵,۴	۳۶,۸		حرکات ظریف	۴۰,۶	۲۹-۴۰,۶	۲۹		حرکات ظریف	۴۶,۱	۳۷,۵-۴۶,۱	۳۷,۵
	شخصی - اجتماعی	۳۸,۴	۲۷-۳۸,۴	۲۷		حل مسأله	۴۵,۴	۳۶,۸-۴۵,۴	۳۶,۸		حل مسأله	۴۵,۳	۳۶,۴-۴۵,۳	۳۶,۴
۱۰ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۵,۵	۳۷,۱-۴۵,۵	۳۷,۱	۳۰ ماهگی	شخصی - اجتماعی	۴۴,۸	۳۶,۲-۴۴,۸	۳۶,۲	۳۱ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۶,۱	۳۷,۵-۴۶,۱	۳۷,۵
	حرکات درشت	۴۰,۶	۲۹-۴۰,۶	۲۹		برقراری ارتباط	۴۳,۴	۳۳,۲-۴۳,۴	۳۳,۲		برقراری ارتباط	۴۶,۱	۳۷,۵-۴۶,۱	۳۷,۵
	حرکات ظریف	۵۱,۱	۴۴,۸-۵۱,۱	۴۴,۸		حرکات درشت	۴۲,۹	۳۲,۸-۴۲,۹	۳۲,۸		حرکات درشت	۴۶,۱	۳۷,۵-۴۶,۱	۳۷,۵
	حل مسأله	۴۷,۴	۳۹,۹-۴۷,۴	۳۹,۹		حرکات ظریف	۳۷,۹	۲۶,۵-۳۷,۹	۲۶,۵		حل مسأله	۴۵,۳	۳۶,۴-۴۵,۳	۳۶,۴
	شخصی - اجتماعی	۴۲,۲	۳۲,۸-۴۲,۲	۳۲,۸		حل مسأله	۴۷,۶	۳۹,۷-۴۷,۶	۳۹,۷		شخصی - اجتماعی	۴۰,۴	۲۹,۶-۴۰,۴	۲۹,۶
۱۲ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۴,۷	۳۳,۷-۴۴,۷	۳۳,۷	۳۲ ماهگی	شخصی - اجتماعی	۴۰,۶	۳۰,۵-۴۰,۶	۳۰,۵	۳۳ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۸,۹	۴۱,۶-۴۸,۹	۴۱,۶
	حرکات درشت	۳۹,۲	۲۷,۵-۳۹,۲	۲۷,۵		برقراری ارتباط	۴۳,۴	۳۳,۲-۴۳,۴	۳۳,۲		برقراری ارتباط	۴۸,۹	۴۱,۶-۴۸,۹	۴۱,۶
	حرکات ظریف	۴۶,۱	۳۷,۵-۴۶,۱	۳۷,۵		حرکات درشت	۴۲,۹	۳۲,۸-۴۲,۹	۳۲,۸		حرکات درشت	۴۶,۵	۳۷,۶-۴۶,۵	۳۷,۶
	حل مسأله	۴۵,۳	۳۶,۴-۴۵,۳	۳۶,۴		حرکات ظریف	۳۷,۹	۲۶,۵-۳۷,۹	۲۶,۵		حرکات ظریف	۳۳,۷	۲۰,۵-۳۳,۷	۲۰,۵
	شخصی - اجتماعی	۴۰,۴	۲۹,۶-۴۰,۴	۲۹,۶		حل مسأله	۴۷,۶	۳۹,۷-۴۷,۶	۳۹,۷		حل مسأله	۳۶,۵	۲۶-۳۶,۵	۲۶

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

برای امتیاز دهی به سوال های پرسشنامه ؛

پاسخ "بلی" ۱۰ امتیاز

پاسخ " گاهی " ۵ امتیاز

پاسخ هنوز نه : صفر

۶ ماهگی

۵ ماه و ۰ روز تا ۶ ماه و ۳۰ روز

ASQ-3



تاریخ تکمیل پرسشنامه: شماره تماس:

نام و نام خانوادگی کودک: کد ملی: تاریخ تولد:

- ترجیحاً قبل از پاسخ به هر سوال، آن فعالیت را با کودکتان انجام دهید.
- تکمیل این پرسشنامه را به بازی جالبی برای خود و کودکتان تبدیل کنید.

ارتباطات	بله	گاهی	هنوز نه	امتیاز
۱. آیا کودکتان جیغ های تیزی می کشد؟	۱۰	۵	۰	
۲. زمانی که کودکتان برای خودش صدا در می آورد، آیا از حلق خود صداهایی مثل خرخر و غرغر (قققق، خخخخ!) در می آورد؟				
۳. زمانی که خارج از دیدرس کودکتان هستید و او را صدا می کنید، آیا به سمت صدای شما نگاه می کند؟				
۴. زمانی که صدای بلندی می آید، آیا کودکتان برمی گردد تا ببیند آن صدا از کجا آمده است؟				
۵. آیا کودکتان صداهایی مانند «دا»، «گا»، «کا» و «با» از خودش در می آورد؟				
۶. اگر صداهایی را که کودکتان از خودش در می آورد تقلید کنید، آیا در پاسخ به شما همان صداها را تکرار می کند؟				
نمره کل ارتباطات				

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

ابتدا پرسشنامه ها را از نظر سوالات بی پاسخ، مرور کنید: اگر سوالاتی بی پاسخ بودند سعی کنید دلیل آن را بفهمید؛ و اطلاعات لازم را از والدین جمع آوری کرده به سوال پاسخ دهید اما در صورتی که به هر دلیل نتوانستید پاسخ سوال را دریافت کنید به صورت زیر عمل کنید:

اگر تنها یک سوال در یک حیطة تکاملی بی پاسخ مانده بود:

۱- جمع امتیاز سوال های پاسخ داده شده: امتیاز سوال های پاسخ داده شده را با هم جمع می کنیم.

$$۵+۵+۵+۱۰+۰=۲۵$$

۲- میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شد: حاصل را بر تعداد سوالات پاسخ داده شده در آن حیطة تقسیم کنید.

$$۲۵ \div ۵ = ۵$$

۳- امتیاز کل حیطة = جمع امتیاز سوالهای پاسخ داده شده + میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شده

$$۲۵+۵=۳۰$$

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

سوال چهارم

پاسخ های مربوط به حیطه ارتباط پرسشنامه ۶ ماهه به شرح ذیل می باشد امتیاز کل را محاسبه کنید؟

سوال ۴: گاهی

سوال ۳: گاهی

سوال ۲: بلی

سوال ۱: بلی

سوال ۶: بدون پاسخ

سوال ۵: هنوز نه

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

سوال و پاسخ چهارم

پاسخ های مربوط به حیطه ارتباط پرسشنامه ۶ ماهه به شرح ذیل می باشد امتیاز کل را محاسبه کنید؟

سوال: ۱: بلی سوال: ۲: بلی سوال: ۳: گاهی سوال: ۴: گاهی سوال: ۵: هنوز نه سوال: ۶: بدون پاسخ

جمع امتیاز ۵ سوال پاسخ داده شده: $۱۰+۱۰+۵+۵+۰=۳۰$

میانگین امتیاز هر سوال: $۳۰ \div ۵ = ۶$

امتیاز کل: $۳۰ + ۶ = ۳۶$

ارتباطات	بله	گاهی	هنوز نه	امتیاز
۱. آیا کودکان جیغ های تیزی می کشد؟	۱۰			۱۰
۲. زمانی که کودکان برای خودش صدای می آورد، آیا از حلق خود صداهایی مثل خرخر و غرغر (قققق، خخخخ!!) در می آورد؟	۱۰			۱۰
۳. زمانی که خارج از دیدرس کودکان هستید و او را صدا می کنید، آیا به سمت صدای شما نگاه می کند؟		۵		۵
۴. زمانی که صدای بلندی می آید، آیا کودکان برمی گردد تا ببیند آن صدا از کجا آمده است؟		۵		۵
۵. آیا کودکان صداهایی مانند «دا»، «گا»، «کا» و «با» از خودش در می آورد؟			۰	۰
۶. اگر صداهایی را که کودکان از خودش در می آورد تقلید کنید، آیا در پاسخ به شما همان صداها را تکرار می کند؟				
نمره کل ارتباطات				۳۶

۳۰

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

اگر تنها دو سوال در یک حیطة تکاملی بی پاسخ مانده بود:

۱- جمع امتیاز سوال های پاسخ داده شده: امتیاز سوال های پاسخ داده شده را با هم جمع می کنیم.

$$۵+۵+۱۰+۰=۲۰$$

۲- میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شد: حاصل را بر تعداد سوالات پاسخ داده شده در آن حیطة تقسیم کنید.

$$۲۰ \div ۴ = ۵$$

۳- امتیاز دو سوالی که پاسخ ندارد: میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شده \times تعداد سوال بدون پاسخ

$$۵ \times ۲ = ۱۰$$

۴- امتیاز کل حیطة = جمع امتیاز سوالهای پاسخ داده شده + میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شده

$$۲۰+۱۰=۳۰$$

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

سوال پنجم:

پاسخ های مربوط به حیطه درشت پرسشنامه ۶ ماهه به شرح ذیل می باشد امتیاز کل را محاسبه کنید؟

سوال ۱: بلی

سوال ۲: گاهی

سوال ۳: گاهی

سوال ۴: بدون پاسخ

سوال ۵: گاهی

سوال ۶: بدون پاسخ

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

پاسخ سوال پنجم:

جمع امتیاز ۴ سوال پاسخ داده شده: $5 + 5 + 5 + 10 = 25$

میانگین امتیاز هر سوال: $25 \div 4 = 6.25$

امتیاز سوال های بدون پاسخ: $6.25 \times 2 = 12.5$

امتیاز کل: $25 + 12.5 = 37.5$

امتیاز	هنوز نه	گاهی	بله	حرکات درشت
۱۰			۱۰	۱. در حالی که کودکشان به پشت خوابیده است، آیا پاهایش را تا حدی که بتواند آنها را ببیند، بالا می آورد؟
۵		۵		۲. زمانی که کودکشان روی شکم خوابیده است، آیا بازوهایش را از آرنج صاف کرده و سینه اش را کاملاً از زمین یا تخت بالا می کشد؟
۵		۵		۳. آیا کودکشان از پشت به شکم غلت می زند و هر دو دستش را از زیر بدنش بیرون می آورد؟
—				۴. زمانی که کودکشان را روی زمین می نشانید، آیا در حالت نشسته روی دست هایش تکیه می کند؟ (اگر بدون تکیه به دستانش هم می تواند صاف بنشیند پاسخ «بله» را علامت بزنید.)
۵		۵		۵. اگر هر دو دست کودکشان را تنها برای حفظ تعادل وی از ناحیه بازو بگیرید، آیا در حالی که ایستاده است، وزنش را روی پاهایش تحمل می کند؟
—				۶. آیا کودکشان با قرار گرفتن روی دست ها و زانوهایش، به وضعیت چهار دست و پا درمی آید؟
نمره حرکات درشت				۳۷/۵

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

اگر سه سوال یا بیشتر در یک حیطة تکاملی بی پاسخ ماند بود. امتیاز آن حیطة قابل محاسبه نمی باشد.

نکته:

در ویرایش سوم دستورالعمل ASQ در انتهای برخی سوالات اشاره شده که اگر به یکی از سوالات بالاتر یا پایین تر ، پاسخ «بلی» داده شده است، به آن سوال بخصوص نیز حتما باید پاسخ «بلی» تعلق گیرد. به اینگونه سوالات باید توجه شود.

بطور مثال سوال یک حرکات درشت پرسشنامه ۸ ماهگی اگر به سوال ۵ پاسخ بلی بدهیم باید به سوال ۱ هم امتیاز ۱۰ داده شود.

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

امتیاز	هنوز نه	گاهی	بله	حرکات درشت
			۱۰	<p>۱. مانی که کودکتان را روی زمین می نشانید، آیا در حالت نشسته روی دستهایش تکیه می کند؟ (اگر بدون تکیه به دستانش هم می تواند صاف بنشیند پاسخ «بله» را علامت بزنید.)</p>
				<p>۲. آیا کودکتان از پشت به شکم غلت می زند و هر دو دستش را از زیر بدنش بیرون می آورد؟</p>
				<p>۳. آیا کودکتان با قرار گرفتن روی دست ها و زانوهایش، به وضعیت چهار دست و پا درمی آید؟</p>
				<p>۴. اگر هر دو دست کودکتان را تنها برای حفظ تعادل وی از ناحیه بازو بگیرید، آیا در حالی که ایستاده است، وزنش را روی پاهایش تحمل می کند؟</p>
			۱۰	<p>۵. وقتی کودکتان روی زمین می نشیند، آیا می تواند چند دقیقه بدون اینکه از دستانش به عنوان تکیه گاه کمک بگیرد، صاف بنشیند؟</p>
				<p>۶. اگر کودکتان را کنار یک چهارپایه، صندلی، نرده تختش، مبل یا یک پستی بایستانید، آیا بدون اینکه سینه اش را به عنوان تکیه گاه به آن وسیله بچسباند، خود را در وضعیت ایستاده نگه می دارد؟</p>
<p>توجه: اگر به سوال ۵ «حرکات کلی» پاسخ «بله» یا «گاهی» داده شده، به سوال ۱ پاسخ «بله» بدهید.</p>				
نمره حرکات درشت				

نحوه امتیاز دهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ-3:

بخش کلیات: در این بخش امتیاز داده نمی شود و با توجه به نگرانی های والدین مشکلات کودک شناسایی می شود. صرف نظر از امتیازی که کودک در پرسشنامه کسب کرده است چنانچه در بخش کلیات یک نگرانی وجود داشته باشد نیاز به ارزیابی بیشتر و حتی ارجاع دارند.

کلیات

والدین یا سایر افراد تکمیل کننده پرسشنامه می توانند بعد از کشیدن دایره دور پاسخ بله یا خیر، از فضای جعبه های خالی زیر برای بیان نظراتشان یا توضیحات تکمیلی استفاده کنند.

۱. آیا فرزند شما از هر دو دست و هر دو پایش به خوبی استفاده می کند؟ اگر نه، توضیح دهید.
 بله خیر

۲. وقتی به فرزندتان کمک می کنید که بایستد، آیا بیشتر اوقات کف پاهایش کاملاً روی زمین است؟ اگر نه، توضیح دهید.
 بله خیر

۳. آیا نگران این هستید که فرزندتان خیلی ساکت است یا صداهایی را که بچه های دیگر در می آورند، در نمی آورد؟ اگر بله، توضیح دهید.
 بله خیر

۴. آیا در خانواده والدین سابقه ناشنوایی یا کم شنوایی که از دوران کودکی شروع شده باشد، وجود دارد؟ اگر بله، توضیح دهید.
 بله خیر

۵. آیا درباره بینایی فرزندتان نگرانی دارید؟ اگر بله، توضیح دهید.
 بله خیر

۶. آیا فرزندتان در چند ماه اخیر هر نوع بیماری (مشکل پزشکی) جدی و مهمی داشته است؟ اگر بله، توضیح دهید.
 بله خیر

۷. آیا درباره رفتارهای فرزندتان نگران هستید؟ اگر بله توضیح دهید.
 بله خیر

۸. آیا چیز دیگری درباره فرزندتان شما را نگران و دلواپس می کند؟ اگر بله توضیح دهید.
 بله خیر

نقاط برش ASQ-3:

نقاط برش پرسشنامه ASQ-3 کودکان ایرانی

سن (ماه)	حیطه	طبیعی (بیشتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (کمتر از)
۳۰ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۶٫۳	۳۸-۴۶٫۳	۳۸
	حرکات درشت	۴۶٫۸	۳۸٫۲-۴۶٫۸	۳۸٫۲
	حرکات ظریف	۳۷٫۲	۲۵٫۶-۳۷٫۲	۲۵٫۶
	حل مسأله	۴۸	۴۰٫۴-۴۸	۴۰٫۴
	شخصی-اجتماعی	۴۴٫۷	۳۶٫۳-۴۴٫۷	۳۶٫۳

سیستم ASQ-3 از نقاط برش برای تعیین وضعیت تکاملی کودک بهره می برد و از این طریق معلوم می کند که آیا یک کودک در حال تکامل نرمال است یا این که باید برای ارزیابی های تکمیلی و جامع ارجاع گردد.

۱- کودکانی که امتیازات حیطه های آنها بالتر از منطقه پایش باشد، حکایت از تکامل نرمال دارد. ۴۶/۴

۲- کودکانی که امتیازات آنها در منطقه پایش (بین ۱ انحراف معیار و ۲ انحراف معیار پایین تر از میانگین) باشد، حکایت از نیاز به پیگیری و پایش و مانیتورینگ دارد. بین ۴۶/۳ و ۳۸

۳- کودکانی که امتیازات آنها پایین تر از نقطه برش باشد، حکایت از نیاز به ارجاع به پزشک معین تکامل به منظور انجام ارزیابی های تشخیصی و تکمیلی دارد. ۳۷٫۹

نقاط برش ASQ-3، اقدام ها و ملاک های ارجاع:

وضعیت کودک بر حسب نقاط برش	اقدام مناسب
<p>کودکانی که امتیاز آنها در منطقه نرمال قرار دارد</p>	<ul style="list-style-type: none"> • یادآوری زمان بررسی بعدی کودک از نظر تکامل • تاکید بر اهمیت تکرار ارزیابی تکامل در سنین مختلف • آموزش تمرین های متناسب با سن کودک برای رشد و یادگیری با استفاده از کارتهای فعالیت ها و بازی ها
<p>کودکانی که امتیاز آنها در منطقه پایش قرار دارد</p>	<ul style="list-style-type: none"> • آموزش فعالیت ها و تمرینات تکاملی متناسب با حیطة تکاملی و گروه سنی به والدین • پیگیری دو هفته بعد به منظوری بررسی نحوه درست به کار بردن فعالیت ها و بازی های آموزش داده شده • تکمیل پرسشنامه مشابه ۴ هفته بعد
<p>کودکانی که امتیاز پرسشنامه مجدد آنها در منطقه پایش یا پایین تر از نقطه برش قرار گیرد</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ارجاع به پزشک معین تکامل
<p>کودکانی که امتیاز آنها پایین تر از نقطه برش قرار گیرد</p>	<p>ارجاع به پزشک معین تکامل</p>
<p>وجود نگرانی در بخش کلیات پرسشنامه</p>	<p>ارجاع به پزشک معین تکامل</p>

سوال ششم :

سن (ماه)	حیطه	طبیعی (بیشتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (کمتر از)
۲ ماهگی	برقراری ارتباط	۳۹,۴	۲۸ - ۳۹,۴	۲۸
	حرکات درشت	۴۲,۲	۳۲ - ۴۲,۲	۳۲
	حرکات ظریف	۴۱,۷	۳۲,۴ - ۴۱,۷	۳۲,۴
	حل مسأله	۳۴,۱	۲۰,۹ - ۳۴,۱	۲۰,۹
	شخصی - اجتماعی	۳۸,۸	۲۸,۳ - ۳۸,۸	۲۸,۳
۴ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۶	۳۸,۷ - ۴۶	۳۸,۷
	حرکات درشت	۴۱,۷	۳۰,۹ - ۴۱,۷	۳۰,۹
	حرکات ظریف	۳۶,۹	۲۴,۱ - ۳۶,۹	۲۴,۱
	حل مسأله	۴۵,۱	۳۶ - ۴۵,۱	۳۶
	شخصی - اجتماعی	۴۴,۲	۳۵ - ۴۴,۲	۳۵
۶ ماهگی	برقراری ارتباط	۴۱,۸	۳۳ - ۴۱,۸	۳۳
	حرکات درشت	۳۴,۲	۲۲ - ۳۴,۲	۲۲
	حرکات ظریف	۴۵,۲	۳۵,۸ - ۴۵,۲	۳۵,۸
	حل مسأله	۴۳,۳	۳۳,۸ - ۴۳,۳	۳۳,۸
	شخصی - اجتماعی	۳۹,۴	۲۸,۵ - ۳۹,۴	۲۸,۵

با توجه به امتیازات محاسبه شده حیطه ارتباط و حرکات درشت کودک ۶ ماهه در مثال چهار و پنج، با استفاده از نقاط برش وضعیت تکامل کودک را تعیین کنید؟

سوال ۴: حیطه ارتباط = امتیاز ۳۶

سوال ۵: حیطه حرکات درشت: امتیاز ۳۷/۵

سوال و پاسخ ششم :

سن (ماه)	حیطه	طبیعی (بیشتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (کمتر از)
۲ ماهگی	برقراری ارتباط	۳۹,۴	۲۸ - ۳۹,۴	۲۸
	حرکات درشت	۴۲,۲	۳۲ - ۴۲,۲	۳۲
	حرکات ظریف	۴۱,۷	۳۲,۴ - ۴۱,۷	۳۲,۴
	حل مسأله	۳۴,۱	۲۰,۹ - ۳۴,۱	۲۰,۹
۴ ماهگی	شخصی - اجتماعی	۳۸,۸	۲۸,۳ - ۳۸,۸	۲۸,۳
	برقراری ارتباط	۴۶	۳۸,۷ - ۴۶	۳۸,۷
	حرکات درشت	۴۱,۷	۳۰,۹ - ۴۱,۷	۳۰,۹
	حرکات ظریف	۳۶,۹	۲۴,۱ - ۳۶,۹	۲۴,۱
۶ ماهگی	حل مسأله	۴۵,۱	۳۶ - ۴۵,۱	۳۶
	شخصی - اجتماعی	۴۴,۲	۳۵ - ۴۴,۲	۳۵
	برقراری ارتباط	۴۱,۸	۳۳ - ۴۱,۸	۳۳
	حرکات درشت	۳۴,۲	۲۲ - ۳۴,۲	۲۲
	حرکات ظریف	۴۵,۲	۳۵,۸ - ۴۵,۲	۳۵,۸
	حل مسأله	۴۲,۳	۳۳,۸ - ۴۲,۳	۳۳,۸
	شخصی - اجتماعی	۳۹,۴	۲۸,۵ - ۳۹,۴	۲۸,۵

با توجه به امتیازات محاسبه شده حیطه ارتباط و حرکات درشت کودک ۶ ماهه در مثال چهار و پنج، با استفاده از نقاط برش وضعیت تکامل کودک را تعیین کنید؟

سوال ۴: حیطه ارتباط = امتیاز ۳۶

در منطقه پایش قرار می گیرد، آموزش بازی ها و فعالیتهای سن ۶ ماهگی، سپس ۲ هفته بعد برابر تاریخ ۱۴۰۰/۸/۱۸ پیگیری جهت اجرای صحیح فعالیت و بازی ها ۱۴۰۰/۹/۲ تکمیل مجدد پرسشنامه ۶ ماهگی

سوال ۵: حیطه حرکات درشت: امتیاز ۳۷/۵

نرمال



ASQ:SETM

Ages & Stages
Questionnaires[®]

Social-Emotional

Ages Stages Questionnaires Social-emotional ,2 Edition

ASQ:SE-2

غربالگری اجتماعی - هیجانی

بومی سازی، اعتباریابی و هنجاریابی ابزارها

شروع پروژه سال ۹۶

پایان پروژه سال ۹۸

آنالیز داده ها و تعیین نقاط برش سال ۹۹

اجرای کشوری سال ۱۴۰۰

چرا 21-SE:ASQ

ASQ:SE-2 مانند ASQ-3 فواید بسیاری دارد:

- ۱- داشتن پایه علمی مبتنی بر مطالعات وسیع
- ۲- درگیر کردن والدین در امر ارزیابی کودک
- ۳- آسان بودن تکمیل پرسشنامه ها (والدین معمولاً می توانند پرسشنامه را ظرف ۱۰-۱۵ دقیقه تکمیل کنند)
- ۴- آسان بودن روش امتیازدهی به پرسشنامه ها (امتیازدهی به هر پرسشنامه توسط متخصصین نیز کمتر از ۵ دقیقه زمان می برد)
- ۵- انعطاف پذیری روش اجرا (از نظر فرد پاسخ دهنده و مکان پاسخدهی به سوالات پرسشنامه)
- ۶- مقرون به صرفه

ASQ:SE-2

غربالگری هیجانی - اجتماعی

◦ سلامت اجتماعی : طیفی از رفتارها که در ایجاد تعاملات مثبت با افراد دیگر نقش دارد. (با افراد هم سن و سال، خواهر و برادرها، والدین و سایر بزرگسالان را به فرد می دهد).

سلامت هیجانی: توانایی تنظیم موثر هیجانات به منظور دستیابی به هدف

ضروری است همواره همزمان با غربالگری هیجانی - اجتماعی، غربالگری عمومی برای تکامل کلی کودک نیز صورت گیرد.

زیرا گاهی علت ریشه ای تاخیر هیجانی - اجتماعی یک کودک، **وجود تاخیر تکاملی** او است. مانند زمانی که کودک با تاخیر حرکتی نمی تواند با سایر کودکان توپ بازی کنید بنابراین با زدن آنها از خود واکنش هیجانی نشان می دهد.

تعریف هوش هیجانی (EI: Emotional Intelligence)

هوش هیجانی مجموعه توانایی هایی است که به کودک کمک می کند هیجانات خود و دیگران را تشخیص داده و تنظیم کند.

اما تشخیص و اندازه گیری دقیق توانایی های هیجانی-اجتماعی کودکان خردسال و تعیین مشکلات و اختلالات بالقوه آنها، کار دشواری است.

علت:

غالباً برای بزرگسالان، خواهرها و برادرها و همبازی های یک کودک هم به خوبی مشخص نیست که چه زمانی واکنش رفتاری یک کودک از حد و مرز یک **واکنش خام و ناپخته ولی متناسب سن**، گذشته و به یک **رفتار نامناسب ولی موقتی**، یا به یک **رفتار نامناسب مکرر که می تواند مشکلات جدی** برای کودک بدنبال داشته باشد، رسیده است.

تفاوت های فرهنگی: به عنوان مثال برخی خانواده ها بر اساس آموزه ها و ارزشهای فرهنگی شان، برای ساکت و کم زحمت بودن کودکان اهمیت زیادی قائل هستند، درحالیکه سایر خانواده ها تعاملات گفتاری را در کودکان تشویق می کنند.

پس:

۱- برای تشخیص و اندازه گیری دقیق سلامت و تکامل هیجانی-اجتماعی کودکان نیاز به ابزارهای دقیق و معتبر داریم.

۲- چنین ابزارهایی باید در تشخیص وضعیت سلامت و تکامل هیجانی-اجتماعی کودکان به نکات مهمی توجه کرده و نسبت به آن حساس باشند.

ASQ:SE-2 چیست؟

ASQ:SE-2 یک ابزار مکمل برای ASQ-3 است. یعنی باید در کنار ابزار ASQ-3 که یک ابزار غربالگری وسیع الطیف و جامع است، استفاده گردد.

در نسخه دوم ASQ:SE-2، سوالاتی تعبیه شده که حساسیت ابزار را نسبت به اوتیسم و سایر تاخیرهای هیجانی-اجتماعی افزایش می دهد.

پرسشنامه ها در ۹ گروه سنی (سنین ۲، ۶، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۰، ۳۶، ۴۸، و ۶۰ ماهگی) طبقه بندی شده اند؛ ولی طیف سنی مورد پوشش این ابزار از ۱ ماهگی تا ۷۲ ماهگی است.

در نسخه دوم، مشابه ASQ-3 یک «منطقه پایش» هم به ابزار اضافه گردیده است.

نکات لازم در تکمیل پرسشنامه ها

مثل ASQ3

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

این نکات مهم را به خانواده گوشزد کنید:

- اجرای پرسشنامه را به یک بازی جذاب برای خود و کودکتان تبدیل کنید.
- قبل از اجرای پرسشنامه مطمئن شوید که کودکتان سیر است و به اندازه کافی خوابیده است.
- پرسشنامه های ASQ-SE2 ۷ حوزه رفتاری را بررسی می کند .
- کودک شما ممکن است فقط بعضی از این فعالیت ها، و نه همه آن ها را، بتواند انجام دهد. به عبارت دیگر ممکن است کودک نتواند همه فعالیت هایی که در پرسشنامه مورد سؤال قرار میگیرد را انجام دهد.
- در واقع این پرسشنامه برای تعیین این موضوع است که کودک چه فعالیت هایی را همیشه انجام می دهد، گاهی انجام می دهد یا هنوز انجام نمی دهد.

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

به خانواده ها معنی هر یک از گزینه های پاسخ به سوالات را توضیح دهید:

- گزینه «اغلب یا همیشه» در پرسشنامه های ASQ-SE2 یعنی این که کودکتان فعالیت یا مهارت مورد نظر را انجام می دهد.

- گزینه «گاهی» یعنی این که کودکتان به تازگی شروع به انجام فعالیت مورد نظر کرده است، یا آن فعالیت را گاه گاهی انجام می دهد، همیشه انجام نمی دهد.

- گزینه «به ندرت یا هرگز نه» در پرسشنامه های ASQ-SE2 یعنی این که کودکتان هنوز فعالیت مورد نظر را انجام نداده است.

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

در پرسشنامه های ASQ:SE-2 گزینه دیگری تحت عنوان

«اگر در مورد این رفتار کودکتان نگرانید، علامت بزنید»

هم برای هر یک از سوالات وجود دارد.

زمانی که والدین از اینکه کودکشان فعالیت مورد پرسش را انجام میدهد یا انجام نمی دهد یا گاهی انجام میدهد، احساس نگرانی می کنند، این گزینه را نیز علامت میزنند.

توضیحات لازم در مورد نحوه تکمیل پرسشنامه برای والدین

- در انتهای پرسشنامه بخشی با عنوان « کلیات » قرار دارد که سوالات این قسمت پاسخ "بلی" یا " خیر" دارند ولی فضایی هم در کنار هر سوال وجود دارد که در صورت نیاز والدین بتوانند توضیحات بیشتری را در مورد سوال بنویسند.

-پس از اینکه مطمئن شدید پدر و مادر در مورد چگونگی تکمیل پرسشنامه کاملاً آگاه شدند پرسشنامه مربوط به گروه سنی کودک را در اختیار شان قرار دهید تا در منزل تکمیل کرده و حداکثر طی یک هفته به شما برگردانند .

تست غربالگری تکامل ASQ-SE2 در مراقبت های دوره ای کودک سالم برای کدام کودکان انجام شود؟

این پرسشنامه ها به صورت روتین برای کودکان در سنین ۶۰، ۳۶، ۲۴، ۱۲، ۶ ماهگی تکمیل می شود.

برای کلیه کودکانی که در مراقبت های دوره ای کودک سالم طبق ارزیابی تکامل بوکلت، در ۲، ۹، ۱۸ و

۴۸ ماهگی در طبقه بندی **نیازمند بررسی بیشتر از نظر تکامل** قرار می گیرند، پرسشنامه ASQ-3 مرتبط با

سن کودک تکمیل گردد.

برای کودکانی که نارس به دنیا آمده اند در سنین ۶۰، ۴۸، ۳۶، ۲۴، ۱۸، ۱۲، ۹، ۶، ۲ ماهگی

ASQ:SE2

۷ حوزه رفتاری:

- هیجانی - اجتماعی:
- خود تنظیمی (self-regulation)
- پیروی (compliance)
- عملکرد تطبیقی (adaptive functioning)
- استقلال (autonomy)
- خلق (affect)
- ارتباطات اجتماعی (social communication)
- تعامل با دیگران (interaction)

۹ پرسشنامه برای سنین:

- ۲، ۶، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۰، ۳۶، ۴۸ و ۶۰ ماهگی

هر پرسشنامه دارای ۱۹ تا ۳۶ سوال + ۳ سوال باز انتهای پرسشنامه که در امتیازدهی شرکت ندارند و صرفاً برای مشخص ساختن نگرانی های کلی والدین بکار می روند.

مفاهیم ۷ حوزه رفتاری

خود تنظیمی یا کنترل نفس یعنی توانایی یا تمایل به آرام و قرار گرفتن یا تطبیق یافتن با شرایط فیزیولوژیک یا محیطی یا محرک ها. (یعنی کنترل و جهت دهی مناسب به تغییرات لحظه ای و خلقی مختل کننده)

توانایی در کنترل رفتار، احساس و افکار برای پیشگیری از رفتار نامطلوب، افزایش رفتارهای مطلوب

پیروی به معنی توانایی یا تمایل به منطبق شدن با هدایت دیگران یا پیروی از مقررات. **کودک باید منظم باشد و به دستورات عملی توجه کند.** تقلید کردن از والدین در انجام کاری

عملکرد تطبیقی به توانایی یا موفقیت کودک در کنار آمدن با نیازهای فیزیولوژیک (مانند خوابیدن، خوردن، یا ایمنی) اشاره دارد.

مشکلات زیادی در زمینه خواب رفتن، بیداری مکرر در طول شب و بیداری های بسیار زود

مفاهیم ۷ حوزه رفتاری

استقلال توانایی یا تمایل کودک به خودآغازگری یا واکنش بدون هدایت است (یعنی حرکت به سمت استقلال).

- حس مسئولیت پذیری ، اجازه دادن برای انجام کارها مثل لباس پوشیدن

خلق/احساسات، به توانایی یا تمایل کودک به نشان دادن احساسات خود یا همدلی با دیگران اشاره دارد.

گریه کردن، فریاد زدن، خشم و انجام رفتار های تهاجمی مخصوصا در مکان های نا آشنا و آزاد دهنده

واکنش به احساسات دیگران

مفاهیم ۷ حوزه رفتاری

ارتباطات اجتماعی به توانایی یا تمایل کودک به تعامل با دیگران، از طریق پاسخ دادن به یا آغاز کردن نشانه هایی دال بر علائق، نیازها، احساسات، و خلق خود است.

- **روابط اجتماعی کودک** شما از بدو تولد شروع می شود. شادمان شدن کودک از صدای شما و پاسخ به شما، آغاز ارتباط اجتماعی وی است. شکل گیری **روابط اجتماعی کودک** و تبدیل شدن به دوستی زمان می برد. هر کودک جدول زمانی برقراری روابط اجتماعی خود را دارد.

تعامل به معنی توانایی یا تمایل کودک به پاسخ دادن به یا آغاز کردن واکنش های اجتماعی نسبت به والدین، سایر بزرگسالان، یا کودکان هم سن و سال است.

- نشان دادن عکس العمل نسبت به شنیدن اسم خود، توجه به اطرافیان، تمایل به ارتباط با اطرافیان ، شرکت در بازی های گروهی ، اغلب تمایل دارند، به تنهایی بازی کنند.

ویژگی سؤالات پرسشنامه ASQ-SE2

قابلیت ها و توانایی های کودک و همچنین مشکلات رفتاری او را تشخیص می دهند.

معیارهای مهم تکامل هیجانی-اجتماعی و نیز رفتارهای مشکل دار (از نظر تکامل هیجانی-اجتماعی) را پوشش می دهند.

برای والدین مشاهده و ارزیابی رفتار مورد نظر، ساده است.

در سطح تحصیلی پایین تر از کلاس ششم ابتدایی نوشته شده است.

برای انتخاب پرسشنامه گروه سنی مناسب، از جدول زیر استفاده کنید:
خلاء سنی نداریم!

سن کودک	از پرسشنامه این گروه سنی استفاده کنید
۱ ماه و ۰ روز تا ۲ ماه و ۳۰ روز	۲ ماهگی
۳ ماه و ۰ روز تا ۸ ماه و ۳۰ روز	۶ ماهگی
۹ ماه و ۰ روز تا ۱۴ ماه و ۳۰ روز	۱۲ ماهگی
۱۵ ماه و ۰ روز تا ۲۰ ماه و ۳۰ روز	۱۸ ماهگی
۲۱ ماه و ۰ روز تا ۲۶ ماه و ۳۰ روز	۲۴ ماهگی
۲۷ ماه و ۰ روز تا ۳۲ ماه و ۳۰ روز	۳۰ ماهگی
۳۳ ماه و ۰ روز تا ۴۱ ماه و ۳۰ روز	۳۶ ماهگی
۴۲ ماه و ۰ روز تا ۵۳ ماه و ۳۰ روز	۴۸ ماهگی
۵۴ ماه و ۰ روز تا ۷۲ ماه و ۰ روز	۶۰ ماهگی

محاسبه سن کودک و تعیین پرسشنامه
 مناسب از نظر گروه سنی
 این کار به دو روش قابل انجام است:
 (۱) تفریق ساده و (۲) تفریق با انتقال

	<u>سال</u>	<u>ماه</u>	<u>روز</u>
<u>تاریخ اجرا</u>	<u>۱۳۹۷</u>	<u>۷</u>	<u>۱۸</u>
<u>تاریخ تولد</u>	<u>۱۳۹۴</u>	<u>۴</u>	<u>۹</u>
<u>سن کودک</u>	<u>۳ سال</u>	<u>۳ ماه</u>	<u>۹ روز</u>

	<u>سال</u>	<u>ماه</u>	<u>روز</u>
<u>تاریخ اجرا</u>	<u>۱۳۹۷</u>	<u>۵</u>	<u>۱۲</u>
<u>عملیات انتقال</u>	<u>۱۳۹۶</u>	<u>ماه (۱۲+۴) ۱۶</u>	<u>روز (۳۰+۱۲) ۴۲</u>
<u>تاریخ تولد</u>	<u>۱۳۹۵</u>	<u>۱۰</u>	<u>۳۰</u>
<u>سن کودک</u>	<u>۱ سال</u>	<u>۶ ماه</u>	<u>۱۲ روز</u>

محاسبه سن تطبیق یافته

اگر کودک ۳ هفته یا بیشتر قبل از تاریخ تعیین شده برای زایمان (۴۰ هفتگی) به دنیا آمده باشد (یعنی ۳۷ هفته یا کمتر)، و سن تقویمی او کمتر از ۲ سال باشد، توصیه بر آن است که سن تطبیق یافته برای نارسایی جهت کودک محاسبه شود. سیستم ASQ از دو روش برای این منظور استفاده می کند:

۱- محاسبه سن تطبیق یافته: سن تطبیق یافته با تفریق تعداد هفته های نارسایی (فاصله سن حاملگی از ۴۰ هفته) از سن تقویمی کودک محاسبه می شود. سنی که حاصل می شود مبنای تعیین پرسشنامه از گروه سنی مناسب خواهد بود.

نحوه امتیازدهی نهایی به پرسشنامه های تکمیل شده ASQ3

ابتدا پرسشنامه را از نظر یافتن سوالات بی پاسخ، مرور کنید:

- اگر همه سوالات پاسخ داده شده بودند، اقدامات بعدی را انجام دهید.
- اگر سوالاتی بی پاسخ مانده بودند، سعی کنید که دلیل آن را بفهمید؛ در چنین مواردی معمولاً والدین به پاسخ صحیح اطمینان ندارند یا در مورد اینکه کودک آنها فعالیت مورد نظر را به درستی انجام میدهد یا نه، نگرانی و شک دارند.
- سعی کنید اطلاعات لازم را از والدین جمع آوری کرده و به سوالات بی پاسخ، پاسخ داده و امتیاز دهید.

امتیاز دهی به پرسشنامه ASQ-SE2

گاهی $V = 5$

نگرانی در مورد این رفتار $V = 5$

اغلب یا همیشه $X = 10$ یا $Z = 0$

به ندرت یا هرگز $Z = 0$ یا $X = 10$

۱ یا ۲ سوال بی پاسخ

◦ نیاز به کار خاصی نیست مقایسه امتیاز دریافتی با نقطه برش

۳ سوال بی پاسخ

◦ میانگین نمره سوالات پاسخ داده شده برای هر یک از سوالات پاسخ داده نشده گذاشته شود

۴ سوال یا بیشتر بی پاسخ

◦ پرسشنامه باطل است و امتیاز آن قابل محاسبه نیست

امتیاز دهی به پرسشنامه ASQ-SE2

پاسخ هایی که والدین به سوالات بخش «کلیات» داده اند را به دقت بخوانید. به نگرانی های والدین توجه کنید.

در غالب موارد، باید با والدین در مورد این نگرانی ها صحبت کنید تا **مشکلات احتمالی** را شناسایی کنید.

اغلب نگرانی هایی که والدین ابراز می کنند مهم هستند و معمولا نیاز به ارزیابی های بیشتر یا حتی ارجاع برای دریافت خدمات را مطرح می سازند.

نقاط برش ASQ-SE و ملاک های ارجاع:

نقاط برش = تعیین وضعیت تکاملی کودک

از این طریق معلوم می کند که

آیا یک کودک در حال تکامل نرمال است یا

این که باید برای ارزیابی های تکمیلی و جامع ارجاع گردد.

اجرا و امتیازدهی پرسشنامه ASQ:SE-2

گزینه های پاسخ به هر سوال به صورت: «اغلب یا همیشه»؛ «گاهی»؛ یا «به ندرت یا هرگز» می باشد که در برخی سوالات به ترتیب به ۰، ۵، و ۱۰ امتیاز، و در برخی سوالات دیگر به ترتیب به ۱۰، ۵، و ۰ امتیاز تبدیل می شود. برای اعمال امتیازات صحیح، به «شیوه امتیازدهی هر یک از سوالات در پرسشنامه های ASQ:SE-2 در گروه های سنی مختلف» که در اختیار شما قرار داده می شود، رجوع کنید.

به عبارت دیگر به گزینه «گاهی» همواره امتیاز ۵ تعلق می گیرد ولی گزینه «اغلب یا همیشه» در برخی سوالات امتیاز ۱۰ و در برخی سوالات امتیاز ۰ می گیرد. همچنین گزینه «به ندرت یا هرگز» در برخی سوالات امتیاز ۱۰ و در برخی دیگر امتیاز ۰ می گیرد.

اجرا و امتیازدهی پرسشنامه ASQ:SE-2

- در پرسشنامه های ASQ:SE-2 گزینه دیگری تحت عنوان «اگر در مورد این رفتار کودکان نگرانید، علامت بزنید» هم برای هر یک از سوالات وجود دارد. چنانچه والدین این گزینه را هم علامت زده باشند، همواره ۵ امتیاز برای هر سوال تعلق خواهد گرفت.
- توجه:** برخلاف پرسشنامه ASQ-3 ، در پرسشنامه های ASQ:SE-2 امتیازات بالاتر حکایت از وضعیت بدتر تکامل اجتماعی-هیجانی و امتیازات پایین تر نمایانگر وضعیت بهتر تکامل اجتماعی-هیجانی هستند.

تعیین نوع اقدام بر اساس نتیجه پرسشنامه ASQ:SE-2

اقدام مناسب	وضعیت کودک بر حسب نقاط برش
فعالیت ها و بازهای تکاملی متناسب با سن کودک « بروشورهای آموزشی فعالیت هایی برای ارتقای تکامل کودک» به والدین ارائه شود	کودکانی که امتیازشان در منطقه نرمال یا طبیعی قرار داد
<p>۱- فعالیت ها و بازهای تکاملی « بروشورهای آموزشی فعالیت هایی برای ارتقای تکامل کودک» به والدین ارائه شود و پس از ۲ هفته بررسی کنید که فعالیت ها و بازها را به درستی انجام بدهد.</p> <p>۲- مجدداً بعد از ۲ ماه غربالگری با استفاده از همان پرسشنامه تکرار گردد.</p>	<p>۱- کودکانی که امتیازشان در منطقه پایش قرار دارد.</p> <p>۲- کودکانی که در منطقه طبیعی قرار دارند ولی والدین شان در بخش کلیات پرسشنامه ابراز نگرانی کرده اند</p>
به پزشک معین تکامل ارجاع دهید	در صورتی که غربالگری مجدد اجتماعی-هیجانی یا غربالگری عمومی نگران کننده بود
برای ارزیابی تکمیلی و تشخیصی به پزشک معین تکامل ارجاع گردد.	کودکانی که امتیازشان در منطقه نیازمند ارجاع قرار دارد

علت تفاوت قائل شدن در تصمیم‌گیری به ارجاع، بین دخترها و پسرها

از سن ۱۲ ماهگی به بعد، به طور نرمال امتیازات دخترها در ASQ:SE-2 به طور معنی داری از امتیاز پسرها پایین تر قرار می‌گیرد (یعنی وضعیت تکاملی اجتماعی-هیجانی بهتر)

لذا زمانی که امتیاز دخترها در منطقه «پایش» قرار می‌گیرند، جای نگرانی بیشتری دارد و نیاز به توجه ویژه و احتمالاً ارجاع وجود خواهد داشت.

کودکانی که امتیازات آن ها در پرسشنامه حکایت از نیاز به ارجاع به پزشک معین تکامل (به منظور انجام ارزیابی های تشخیصی و تکمیلی) دارد، شامل این کودکان هستند:

- بسیار مهم و ضروری است که واکنش های کودکان به سوالات پرسشنامه ابتدا از نظر ۴ مورد مختلف (**زمان و مکان؛ سطح تکاملی کودک؛ وضع سلامتی کودک و شرایط خانوادگی/فرهنگی**) مورد توجه قرار گیرد .

- اطلاع دادن نتایج پرسشنامه به خانواده و اعلام به آن ها که کودکان نیاز به ارزیابی های تکمیلی و تخصصی دارد، گفتگوی حساسی است. افرادی که این وظیفه را بر عهده دارند، باید از قبل برای چنین گفتگویی آماده شده و با احساس همدلی آن را پیش ببرند. در چنین مواردی والدین ممکن است واکنش تدافعی یا خشم نسبت به فرد منتقل کننده اطلاعات از خود نشان دهند.

توصیه هایی برای مواردی که نتایج غربالگری نیاز به ارجاع جهت ارزیابی تکمیلی و تخصصی نشان دهد:

هر چه زودتر، اطلاعات مربوط به غربالگری را در اختیار والدین قرار دهید.

به والدین اطمینان دهید که گفتگوی شما با آنها **محرمانه** باقی خواهد ماند.

◦ سعی کنید به خوبی متوجه شوند که غربالگری، **تشخیص قطعی نیست** و صرفاً نیاز به بررسی های تکمیلی را مطرح می سازد.

آن بخشی از نتایج ASQ-3 و ASQ-SE که نقاط قوت کودک را نشان داده است، را برای والدین مرور کنید و بر نقاط قوت کودک تاکید کنید.

توصیه هایی برای مواردی که نتایج غربالگری نیاز به ارجاع جهت ارزیابی تکمیلی و تخصصی نشان دهد:

از بیان کلماتی چون تست، آزمون، نرمال، طبیعی، غیرنرمال و غیر طبیعی خودداری کنید. به جای آنها از عباراتی مثل **بالا تر از نقطه برش**، **حول و حوش و نزدیک به نقطه برش**، و **پایین تر از نقطه برش** استفاده کنید.

در مورد وجود فرصتهای مساعد برای تمرین کودک، تاریخچه سلامتی کودک، و عوامل فرهنگی یا محیطی که ممکن است بر نتایج اثر گذاشته باشد، با والدین گفتگو کنید.

به دیدگاهها و نظرات والدین در خصوص کودکشان گوش دهید و پذیرای نقطه نظرات و ایده های ایشان باشید. در مورد **نگرانی های والدین** بحث و گفتگو کنید.

در مورد **ارجاع کودک** جهت انجام بررسی های تکمیلی به والدین اطلاعات کافی دهید.

یادتان باشد که وظیفه شما کمک به والدین برای برداشتن گامهای صحیح بعدی است.

نقطه نظرات اضافی مکتوب والدین

در کنار برخی از سوالات امتیازدار پرسشنامه ۲-ASQ:SE، فضایی برای نوشتن نقطه نظرات اضافی والدین وجود دارد. به نقطه نظرات مکتوب والدین در پرسشنامه توجه کنید. توضیحات ایشان شما را در تشخیص اینکه نگرانی والدین جایز است یا خیر، کمک می کند و بر اساس آن شما می توانید والدین را راهنمایی کنید.

۱- مشکلات غذا خوردن: مثلا بد غذا بودن و علاقه و تمایل به غذاهای بخصوصی، یک رفتار غیرطبیعی نیست. خوردن غذای سفت سفت، تند، خوردن خوراکی های شکسته

۲- رفتارهای تکراری و مداوم: مثلا فعالیتهای طبیعی که مورد علاقه کودک بوده و او زیاد انجام می دهد (مانند خواندن کتاب، آواز خواندن، خاله بازی)، رفتارهای غیر طبیعی نیستند.

کلیشه تکان دادن دست، تکان خوردن ها و صداهای تکراری است. برخی رفتار ها مانند کوبیدن به سر، کوبیدن سر و ضربه زدن به خود میتواند برای این کودکان زیان بخش باشد.

سوالات کلی

سوالات کلی و باز مندرج در انتهای پرسشنامه در امتیازدهی شرکت ندارند ولی باید به عنوان نشانه های عمومی از نگرانی های والدین مورد بهره برداری قرار گیرند.

گاهی ممکن است، حتی در صورتی که امتیاز کودک در پرسشنامه ASQ:SE-2 پایین تر از نقطه برش (نرمال) بوده است، ارجاع کودک برای بررسیهای تکمیلی صرفاً بر اساس ابراز نگرانی والدین در پاسخ به یکی از همین سوالات کلی و باز صورت گیرد.

لازم است هر گونه ابراز نگرانی والدین در پرسشنامه ها، مورد پیگیری قرار گیرد و اطلاعات لازم در اختیار آنها قرار گرفته یا ارجاعات لازم متناسب با حیطه مورد نگرانی والدین، صورت گیرد.

-آخرین سوال مندرج در همه پرسشنامه ها که از والدین در مورد چیزهای لذت بخش مربوط به کودکان سوال می کند، به والدین اجازه می دهد که پرسشنامه را به صورت مثبت به پایان رسانده و نیز به متخصصین کمک می کند که گفتگو با والدین در مورد نتایج پرسشنامه را از یک نقطه مثبت بتوانند آغاز کنند.

برخی سوالات مهمتری که به طور نمونه می توان قبل از تصمیم گیری برای ارجاع، از خود پرسید (ویژه ASQ:SE-2):

- ۱- آیا ممکن است این عوامل بر روی رفتارهای کودک تاثیر گذاشته باشند: کمبود خواب؛ گرسنگی؛ داروها یا آلرژی ها.
- ۲- آیا رفتار مشکل ساز کودک در چارچوب رفتارهای طبیعی و هنجار در نزد خانواده اش، قرار دارد؟
- ۳- آیا روابط والد-فرزندی نامطلوب ممکنست برنتایج کسب شده در ابزار ASQ:SE-2 تاثیرگذار بوده باشد؟
- ۴- آیا تا کنون (در گذشته یا حال) کودک تحت تاثیر حوادث استرس زا یا آسیب زننده مانند شاهد خشونت بودن، مورد غفلت یا سوءرفتار واقع شدن یا شاهد آن بودن، اخیرا تغییر منزل دادن، مشکلات سلامت روان پدر یا مادر، یا سوء مصرف مواد و الکل پدر یا مادر) قرارداشته است؟

قبل از تصمیم‌گیری به ارجاع کودک جهت ارزیابی‌های تکمیلی و مداخلات به هنگام

نکاتی که باید قبل از ارجاع مورد نظر و توجه قرار گیرد:

فرصت و شرایط مساعد: آیا کودک فرصت و شرایط مساعدی برای تمرین مهارت‌های مندرج در سوالات پرسشنامه را داشته است؟ در غیر اینصورت، شاید مناسب باشد که فرصت بیشتری برای تمرین به کودک داده شود. در چنین مواردی به والدین توصیه می‌گردد که مهارت‌های مورد نظر را با کودک تمرین کرده و سپس ظرف چند ماه آینده برای پیگیری و غربالگری مجدد مراجعه نمایند.

عوامل محیطی: آیا ممکن است برخی عوامل محیطی بر عملکرد کودک در ارتباط با سوالات پرسشنامه تاثیر گذاشته باشد؟ به عنوان مثال آیا اخیراً رخداد استرس‌زایی در زندگی کودک وجود داشته که موجب پسرفت تکاملی او شده است.

قبل از تصمیم گیری به ارجاع کودک جهت ارزیابیهای تکمیلی و مداخلات به هنگام

عوامل سلامت/عوامل بیولوژیک: آیا کودک از نظر سلامتی مشکلی دارد یا اختلالات مربوط به سلامتی موجب تاثیر بر عملکرد او در ارتباط با سوالات پرسشنامه گردیده است؟ در چنین شرایطی، ارجاع به مراکز بهداشتی-درمانی نیز می تواند در کنار سایر ارجاعات انجام گردد.

عوامل فرهنگی: آیا عملکرد نا مطلوب کودک در ارتباط با برخی سوالات پرسشنامه، دلایل فرهنگی دارد؟ به عنوان مثال، آیا خانواده به کودک فرصت استفاده خودش از قاشق و چنگال را نمی دهد و خود والدین کودک را تغایه می کنند (غذا در دهانش می گذارند)؟

ASQ:SE-2

حیطه هیجانی - اجتماعی

۸. دارای ۹ پرسشنامه برای گروه های سنی ۲، ۶، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۰، ۳۶، ۴۸ و ۶۰ ماهگی می باشد.

۹. تعداد سوال های پرسشنامه متفاوت است:

پرسشنامه های سال اول: ۲ ماهگی: ۱۶ سوال - ۶ ماهگی: ۲۳ سوال - ۱۲ ماهگی: ۲۷ سوال (۳ پرسشنامه)

پرسشنامه سال دوم: ۱۸ و ۲۴ ماهگی: ۳۱ سوال - ۳۰ ماهگی: ۳۳ سوال (۳ پرسشنامه)

پرسشنامه سال سوم: ۳۶ ماهگی: ۳۵ سوال (۱ پرسشنامه)

پرسشنامه سال چهارم: ۴۸ ماهگی: ۳۶ سوال (۱ پرسشنامه)

پرسشنامه سال پنجم: ۶۰ ماهگی: ۳۶ سوال (۱ پرسشنامه)

۱۰. هر پرسشنامه ۳ سوال کلی با پاسخ باز دارد که در امتیاز دهی تاثیری ندارد.

امتیاز دهی به هر سوال پرسشنامه ASQ:SE-2:

امتیاز	اگر در مورد این رفتار کودکان نگرانید، علامت بزنید	به ندرت یا هرگز	گاهی	اغلب یا همیشه
	V ۵	X ۱۰	V ۵	Z ۰
	V □	X □	V □	Z □
	V □	X □	V □	Z □
	V ۵	Z ۰	V ۵	X ۱۰

گزینه های پاسخ به هر سوال و امتیاز آن به صورت ذیل می باشد و برای هر پاسخ یک الی دو عدد رومی تعیین شده است:

اغلب یا همیشه : X=10 Z=0

به ندرت یا هرگز: X=10 Z=0

گاهی: V=5

نگرانی در مورد رفتار کودک: V=5

نهایتا امتیازات کسب شده در هر پرسشنامه جمع زده و با نطقه برش اعلام شده برای هر گروه سنی مقایسه می شود.

امتیاز دهی به هر سوال پرسشنامه ASQ:SE-2:

۶ ماهگی

ASQ:SE-2




۳ ماه و ۰ روز تا ۸ ماه و ۳۰ روز

تاریخ تکمیل پرسشنامه: شماره تماس:

نام و نام خانوادگی کودک:	کد ملی:	تاریخ تولد:
--------------------------	---------	-------------

- بر مبنای رفتارهای معمول کودکان به سوالات پاسخ دهید، نه رفتاری که وقتی بیمار، خیلی خسته یا گرسنه است، انجام می دهد.
- پدر یا مادری سایر مراقبت کنندگانی که بهتر از همه کودک را می شناسند و بیش از ۲۰-۱۵ ساعت در هفته با او وقت می گذرانند باید پرسشنامه را تکمیل کنند.

امتیاز	اگر در مورد این رفتار کودکان نگرانید، علامت بزنید	به ندرت یا هرگز	گاهی	اغلب یا همیشه	سوالات
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	۱. وقتی کودکان ناآرام و آشفته است، آیا ظرف نیم ساعت آرام می شود؟
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	۲. آیا کودکان به شما و سایر اعضای خانواده لبخند می زند؟ 
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	۳. آیا کودکان دوست دارد که او را بردارند و بغلش کنند؟
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	۴. آیا وقتی کودکان را بغل می کنید، او کمرش را سفت می کند و مانند کمان قوس می دهد؟
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	۵. وقتی با کودکان حرف می زنید، آیا به شما نگاه می کند و به نظر می آید که دارد گوش می دهد؟
	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	۶. آیا کودکان به نحوی به شما می فهماند که گرسنه یا بیمار است؟
	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	۷. وقتی کودکان بیدار است، آیا به نظر می رسد که از تماشا کردن یا گوش دادن به افراد دیگر، لذت می برد. مثلا آیا سرش را برمی گرداند که به کسی که در حال صحبت است، نگاه کند؟
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	۸. آیا کودکان می تواند خودش را آرام کند (مثلا با مکیدن دستش؟) 
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	۹. کودکان برای مدتهای طولانی گریه می کند؟
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	۱۰. بدن کودکان آرام و آسوده است؟
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	۱۱. کودکان برای مکیدن سینه یا شیشه شیر، مشکل دارد؟

پاسخ های مربوط به ASQ:SE-2

پرسشنامه ۶ ماهه به شرح ذیل

می باشد امتیاز کل را محاسبه کنید؟

سوال ۱: اغلب سوال ۲: گاهی

سوال ۳: گاهی سوال ۴: اغلب

سوال ۵: گاهی سوال ۶: نگرانی


سوال ۷: به ندرت سوال ۸: گاهی

سوال ۹: اغلب سوال ۱۰: اغلب

سوال ۱۱: گاهی

جمع امتیاز تا سوال ۱۱ برابر ۶۰ می باشد.

امتیاز دهی به هر سوال پرسشنامه ASQ:SE-2:

۱۰	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	x <input checked="" type="checkbox"/>	۱۲. آیا شیر یا غذا دادن به کودکان بیشتر از ۳۰ دقیقه طول می کشد؟
۵	v <input type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	v <input checked="" type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	۱۳. آیا شما و کودکان از زمان های شیر دادن و غذا خوردن با هم لذت می برید؟
۵	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	v <input checked="" type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	۱۴. کودکان هنگام خوردن، مشکلاتی مانند عق زدن، استفراغ یا دارد؟ (لطفا توضیح دهید).
۵	v <input checked="" type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	۱۵. آیا در طول روز، کودکان هر بار که بیدار می شود، به طور مداوم برای یک ساعت یا بیشتر بیدار می ماند؟
۵	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	v <input checked="" type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	۱۶. آیا کودکان برای به خواب رفتن در طول روز (چرت روزانه) یا در شب، مشکل دارد؟
۰	v <input type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	z <input checked="" type="checkbox"/>	۱۷. آیا کودکان در طول ۲۴ ساعت، حداقل ۱۰ ساعت می خوابد؟ 
۰	v <input type="checkbox"/>	z <input checked="" type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	۱۸. آیا کودکان دچار یبوست یا اسهال می شود؟
۱۰	v <input type="checkbox"/>	x <input checked="" type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	۱۹. آیا کودکان هنگام بازی با شما صداهایی در می آورد و به شما نگاه می کند؟
۵	v <input type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	v <input checked="" type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	۲۰. آیا کودکان برای جلب توجه شما صداها یا ادا هایی در می آورد؟
-	v <input type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	۲۱. وقتی شما به کودکان لبخند می زنید، آیا او در پاسخ به شما لبخند می زند؟
-	v <input type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	۲۲. وقتی شما با کودکان حرف می زنید یا برایش صدا در می آورید، آیا او هم در پاسخ صدا در می آورد؟
-	v <input type="checkbox"/>	z <input type="checkbox"/>	v <input type="checkbox"/>	x <input type="checkbox"/>	۲۳. آیا تا کنون کسی نگرانی خود را در مورد رفتارهای کودکان با شما در میان گذاشته است؟ اگر پاسخ شما «گاهی» یا «اغلب یا همیشه» است، لطفا توضیح دهید:
۱۰۵	جمع امتیاز				

نحوه امتیاز دهی به پرسشنامه های ناقص تکمیل شده:

بعد از بررسی پرسشنامه در صورت مشاهده سوال های بدون پاسخ دلیل آن را بررسی و سعی کنید با همکاری والدین سوال ها پاسخ داده شده در غیر اینصورت:

اگر ۱ یا ۲ سوال بی پاسخ ماند: نیاز به انجام کار خاصی نیست و امتیاز بدست آمده از پرسشنامه را بدون تطبیق بانقطه برش مقایسه کنید.

اگر ۳ سوال بی پاسخ ماند: امتیاز کل تطبیق داده شود مانند پرسشنامه ASQ-3

مرحله اول: امتیاز کل بدست آمده \div تعداد سوال های پاسخ داده شده = میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شده

مرحل دوم: (میانگین امتیاز سوالات پاسخ داده شده $\times ۳$) + امتیاز کل بدست آمده = امتیاز کل تطبق داده شده

مثال: امتیاز بدست آمده برای ۲۰ سوال پاسخ داده شده پرسشنامه ۶ ماهگی برابر است با ۱۰۵

$$\text{مرحله اول: } ۱۰۵ \div ۲۰ = ۵/۲۵$$

$$\text{مرحله دوم: } ۱۰۵ + (۳ \times ۵/۲۵) = ۱۲۰/۷۵$$

مقایسه امتیاز با نقاط برش ASQ:SE-2 و تصمیم گیری برای کودک:

طبیعی (کمتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (بیشتر از)	گروه سنی (ماه)
۳۰	۳۰-۳۵	۳۵	۲
۳۰	۳۰-۳۷.۵	۳۷.۵	۶
۴۰	۴۰-۴۲.۵	۴۲.۵	۱۲
۵۵	۵۵-۶۰	۶۰	۱۸
۵۵	۵۵-۶۰	۶۰	۲۴
۴۵	۴۵-۵۵	۵۵	۳۰
۶۰	۶۰-۶۵	۶۵	۳۶
۶۰	۶۰-۶۷.۵	۶۷.۵	۴۸
۶۰	۶۰-۷۰	۷۰	۶۰

نتیجه نرمال: اگر امتیاز کودک **پایین تر** از نقطه برش باشد، این نشان می دهد که تکامل هیجانی - اجتماعی کودک در زمان اندازه گیری، عادی است و در **مسیر طبیعی** قرار داد. مثال کودک ۶ ماهه ۲۹/۹ نرمال است

منطقه پایش: اگر امتیاز کودک **در منطقه پایش** قرار گرفته باشد، کودک باید مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد.

نیازمند ارجاع: اگر امتیاز کودک **بالا تر** از نقطه برش باشد، کودک باید برای ارزیابی تکمیلی و تشخیصی به پزشک معین تکامل ارجاع گردد. (مثال برا کودک ۶ ماهه اگر امتیاز ۳۷/۶

(باشد نیاز به ارجاع)

مقایسه امتیاز با نقاط برش ASQ:SE-2 و تصمیم گیری برای کودک:

نکته: چنانچه امتیاز در منطقه طبیعی یا در منطقه پایش قرار گیرد اما والدین در مورد هر یک از سوالات پرسشنامه یا در پاسخ به سوالات کلی آخر پرسشنامه، ابراز نگرانی کرده باشند. نتایج را با پزشک مرکز در میان بگذارید.

کلیات

از فضای خالی زیر هر سوال برای نوشتن پاسخ و نظرات خود استفاده کنید.

۲۴. آیا درباره خوردن یا خوابیدن فرزندتان **نگرانی** دارید؟ اگر پاسخ «بله» را انتخاب کردید، لطفاً توضیح دهید.

۲۵. آیا چیزی درباره‌ی کودکتان شما **نگران** می‌کند؟ اگر پاسخ «بله» را انتخاب کردید، لطفاً توضیح دهید.

۲۶. از چه چیز فرزندتان لذت می‌برید؟

سوال	اغلب یا همیشه	گاهی	به ندرت یا هرگز	اگر در مورد این رفتار کودکتان نگرانید، علامت بزنید	امتیاز
۱. وقتی کودکتان ناآرام و آشفته است، آیا ظرف نیم ساعت آرام می‌شود؟	<input type="checkbox"/> z	<input type="checkbox"/> v	<input type="checkbox"/> x	<input type="checkbox"/> v	
۲. آیا کودکتان به شما و سایر اعضای خانواده لبخند می‌زند؟	<input type="checkbox"/> z	<input type="checkbox"/> v	<input type="checkbox"/> x	<input type="checkbox"/> v	

مقایسه امتیاز با نقاط برش ASQ:SE-2 و تصمیم گیری برای کودک:

نکته:

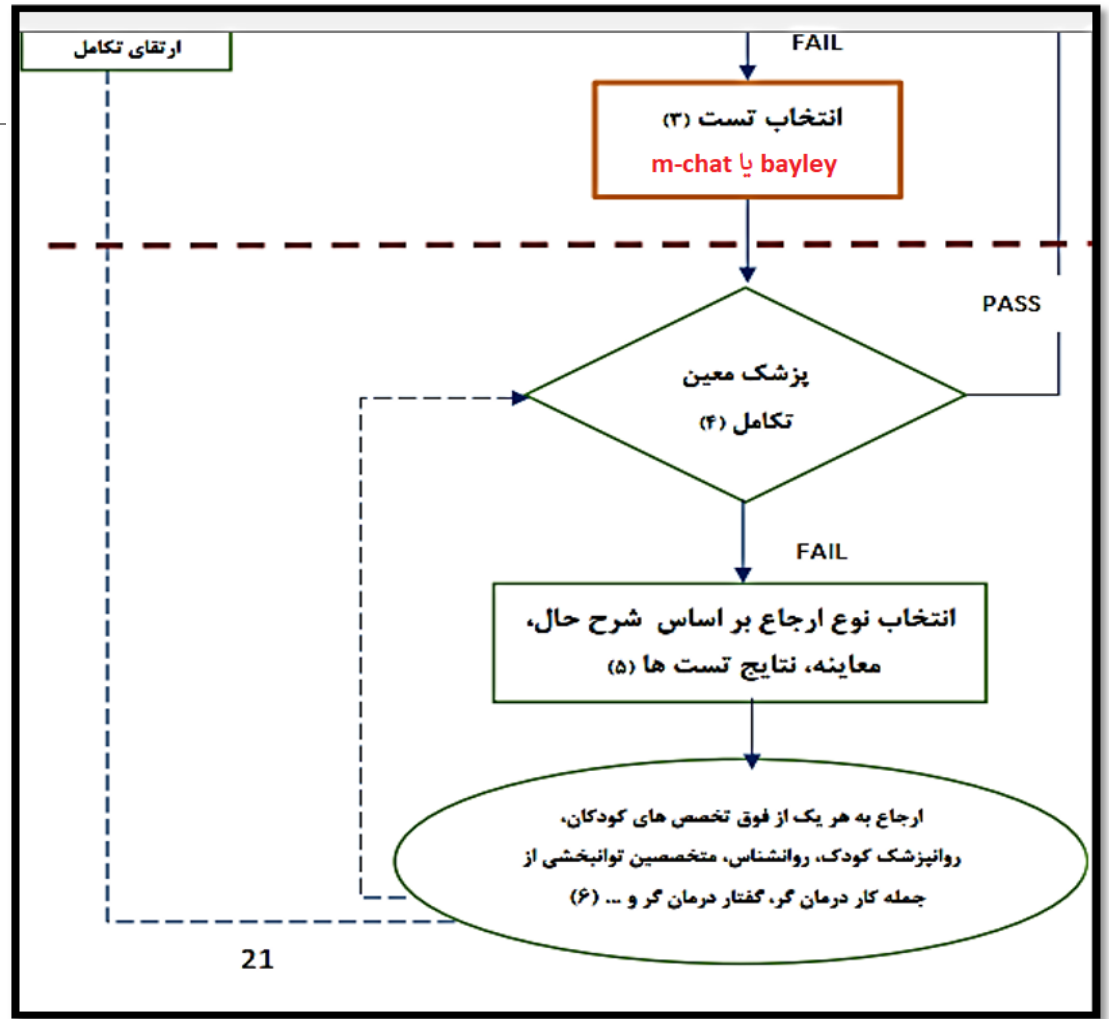
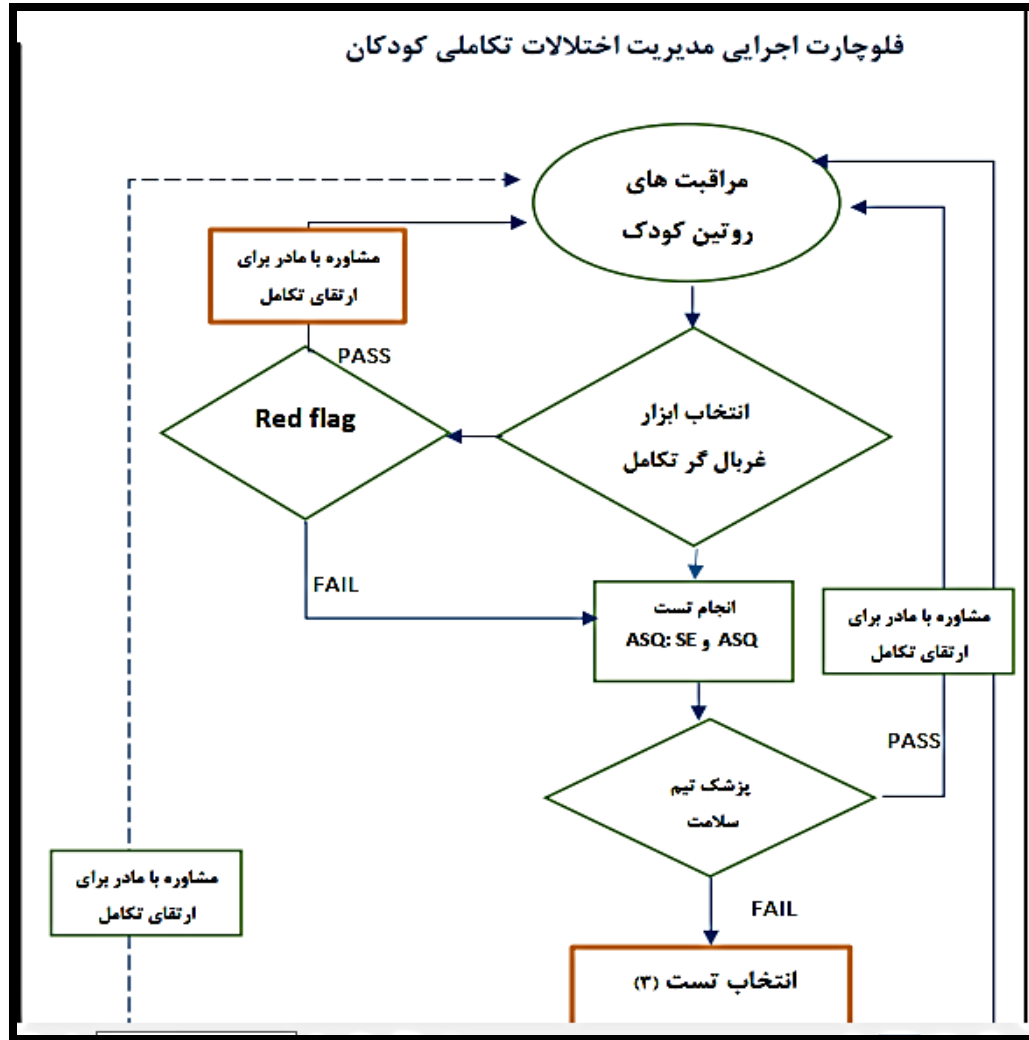
طبیعی (کمتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (بیشتر از)	گروه سنی (ماه)
۳۰	۳۰-۳۵	۳۵	۲
۳۰	۳۰-۳۷.۵	۳۷.۵	۶
۴۰	۴۰-۴۲.۵	۴۲.۵	۱۲
۵۵	۵۵-۶۰	۶۰	۱۸
۵۵	۵۵-۶۰	۶۰	۲۴
۴۵	۴۵-۵۵	۵۵	۳۰
۶۰	۶۰-۶۵	۶۵	۳۶
۶۰	۶۰-۶۷.۵	۶۷.۵	۴۸
۶۰	۶۰-۷۰	۷۰	۶۰

توجه داشته باشید که از سن ۱۲ ماهگی به بعد به طور نرمال امتیاز دخترها در ASQ:SE-2 به طور معنی داری از امتیاز پسرها پایین تر قرار می گیرد. (یعنی دخترها در وضعیت تکاملی اجتماعی - هیجانی بهتری قرار دارند) لذا زمانی که امتیاز دخترها در منطقه پایش قرار گیرد، جای نگرانی بیشتری دارد و نیاز به توجه ویژه وجود خواهد داشت.

تست غربالگری تکامل ASQ-3 و ASQ:SE-2 در مراقبت های دوره ای کودک سالم به شرح ذیل انجام می شود:

- ۱- **کودکان ترم:** برای همه کودکان ترم که جهت مراقبت های روتین کودک سالم در سنین ۶، ۱۲، ۲۴، ۳۶ و ۶۰ ماهگی مراجعه می کنند هر دو پرسشنامه تکمیل گردد.
- ۲- **کودکانی که نارس بدنیا آمده اند:** برای تمام کودکان با سن تولد کمتر از ۳۷ هفته که جهت مراقبت های روتین کودک سالم در سنین ۲، ۶، ۹، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۶، ۴۸ و ۶۰ ماهگی
- ۳- کودکان ترم که در مراقبت های دوره ای کودک سالم طبق ارزیابی تکامل (Red flag) در سنین ۲، ۹، ۱۸ و ۴۸ ماهگی در طبقه بندی "**نیازمند بررسی بیشتر از نظر تکامل**" قرار می گیرند.

فلوچارت اجرایی مدیریت اختلالات تکاملی کودکان



نکته:

با توجه به دستورالعمل، گروه سنی مناسب برای انجام تست bayley از ۱ تا ۴۲ ماه و m-chat از ۳۰ ماه و بیشتر می باشد. بنابراین طبق فلوچارت اگر نتیجه غربالگری ASQ-3 یا **ASQ:SE-2** نیازمند ارجاع باشد ضروری است قبل از ارجاع به پزشک معین تکامل، تست bayley و m-chat برای کودک به صورت زیر انجام شود:

کودکان گروه سنی ۱ تا ۳۰ ماه : تست bayley

کودکان گروه سنی ۳۰ تا ۴۲ ماه و ۱۵ روز : تست bayley و m-chat

کودکان گروه سنی بیشتر از ۴۲ ماه و ۱۵ روز: تست M-chat

گروه سنی مورد نظر در ASQ:SE-2	منطقه «پایش»	نقطه برش
2	25-35	35
6	30-45	45
12	40-50	50
18	50-65	65
24	50-65	65
30	65-85	85
36	75-105	105
48	70-85	85
60	70-95	95

نقاط برش ASQ:SE-2

طبیعی (کمتر از)	منطقه پایش (بین)	نیازمند ارجاع (بیشتر از)	گروه سنی (ماه)
۳۰	۳۰-۳۵	۳۵	۲
۳۰	۳۰-۳۷,۵	۳۷,۵	۶
۴۰	۴۰-۴۲,۵	۴۲,۵	۱۲
۵۵	۵۵-۶۰	۶۰	۱۸
۵۵	۵۵-۶۰	۶۰	۲۴
۴۵	۴۵-۵۵	۵۵	۳۰
۶۰	۶۰-۶۵	۶۵	۳۶
۶۰	۶۰-۶۷,۵	۶۷,۵	۴۸
۶۰	۶۰-۷۰	۷۰	۶۰